

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ:
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Липень

7

July

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Листування й передплату висилати
на адресу:

309 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата у Злучених Держав
Америци \$3.00

Річна передплата в Канаді \$3.00

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 1½ ф. ст.

Річна передплата у Франції . 900 фр.

Поодинокое число 35 центів

Зміст:

Чому стільки образ?

О. Лятурина: Русалки

Д. Бойчук: На актуальні теми

Л. Бурчинська: Над Дністром

На кошти пам'ятника

Н. Пазуняк: Кілька годин на світовому
форумі

Рута: На Флориду не поїду

О. Кузьмович: Надія

О. Лончина: Чи дійсно треба боронити
дитині чужого товариства?

О. Різник: У розмові з Бегум

О. Лятурина: Вишивана сорочка

Срібний ювілей

І. Павликовська: Підсумки конгресу
МЖР

Посвячення пам'ятника

Госпина делегаток-чужиньок

Р. Коцик: Поливання квітника

Із господарських показів

Перед новим шкільним роком

Молодим господарям

Вісті з Централі

При громадській роботі

Д. Ярославська: Ті Нью Йорк

На обгортці:

Жива над Дністром, мал. Азовського

У 1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ
КНЯГИНИ ОЛЬГИ
придбайте книжку

о. д-ра І. Нагаєвського

**Рівноапостольна
Свята Ольга**

Історичний нарис

Вийшов накладом Союзу

Українок Америки

Ціна \$1 разом з пересилкою.

Замовляти в Централі СУА

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.00
per year, half year \$1.75. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 1½
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single copy 35c

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

Mrs. Lewka Romanuk
1252 Broadview
Toronto, Ont.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Nina Kovalenko
5, rue Gasnier Guy
Paris 20
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК
Вашій приятельці —
це ПЕРЕДПЛАТА
„НАШОГО ЖИТТЯ“!

Збірник для дітей
„ВЕСЕЛИЙ СТРУМОК“

Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

На цілі СУА

Сиракузи, Н. Й.

Збіркова листа на „писанку“,
що нею займалась п-ні М. Карпи-
шин, дала такий вислід:

По 2 дол.: пп. М. Карпшин, М.
Гузар, М. Петришин, А. Кравс, М.
Бішко; по 1 дол.: пп. А. Дунка, Я.
Дунка, М. Насікан, З. Явчук, В.
Гук, І. Луцишин, В. Фендор, Т.
Шарабура, М. Гожак; по 50 ц.: пп.
Д. Осаніто, М. Граб, А. Холоїд,
М. Канателлі, М. Деме, Дж. Пістел-
лі, Р. Толеріко, решта дрібними.
Разом 22.75 дол.

Дітройт, Миш.

Збіркова листа ч. 2 на буквар
проф. Вагилевича, що нею займа-
лась п-ні С. Дуб:

По 2 дол.: Олег і Орест Дуби,
Влодка й Ірка Гнатюки, Б. Ухач,
О. Назаркевич, С. Дуб. Разом 10
дол.

НА ДІМ СУА

Добровільні датки \$1 на Дім
СУА зложили такі членки 4 Відді-
лу у Нью Йорку:

Пп. Е. Корнат, А. Кізіма, С. Се-
рафин, В. Сиротюк, А. Шпуляк, К.
Баршевська, І. Бенцаль, М. Чума,
Ю. Піщак, М. Стасюк, А. Гивель,
Колтун, Семан, М. Ленчук, Гупа-
ло, Ярема, Е. Ликтей, І. Плашо-
вська, Грабовська, Гладун, Лату-
шевська, К. Стефанович, М. Серед-
на. Разом 24 дол.

ДО ЧЛЕНОК СУА, ПЕРЕДПЛАТ- НИЦЬ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Повідомляємо, що внаслідок
збільшення коштів журналу Екзе-
кутива була примушена піднести
передплату для членок до висоти
3 дол. Ухвала діє для 1957 р., отже
від 1. січня 1957 уже кожна членка
повинна вплатити 3 дол. як перед-
плату „Нашого Життя“.

ДАВНІ РІЧНИКИ
„НАШОГО ЖИТТЯ“

у неповному комплекті можна
дістати по зниженій ціні \$1.50

1953 р. 8 чисел

1954 р. 8 чисел

1955 р. 10 чисел.

Замовляти у Централі СУА.

Чому стільки образ?

Недавно тому, на терені одного Літ.-Мистецького Клубу, дискутовано над тим, чи можлива в нас свободна критика. Багато висловлено думок і прикладів, кожен різно задивлявся на справу. Але в одному всі погоджувались беззастережно — що в нас надзвичайно легко люди образуються.

Справді! Попробуйте тільки розглянути це явище! Сотні, тисячі образ приносить кожен день. У щоденному житті, у громадській праці, у фаховій роботі. Крамар у крамниці не обслужив когось як слід бо... хотів саме вас образити. А на фабриці бос дає найгіршу роботу, бо завзявся когось викурити... А на засіданні поминули те прізвище, щоб дошкулити саме тій людині, що найбільше праці вложила. Всюди зазіхання й недоцінювання. А в висліді того — образа.

Навіть коли вглянете в великі громадські розходження, що узброюють проти себе цілі групи, то знайдете на дні того всього якусь особисту образу. Десь там хтось не признав когось становища, якихсь заслуг... Десь там хтось когось вразив необачним словом або посадив не там де слід... І з того потім постає непорозуміння, що обростає дальшими образами. І виростає врешті у нехіть, а то й боротьбу одиниць, або середовищ.

Скажете, що це людське? І що всюди ті самі недостачі і в кожному суспільстві бувають непорозуміння й ворожнечі. Але прояви розсварення, гризні не кидаються так у вічі. Перегляньте чужу пресу, порівняйте життя інших національних груп довкруги нас. Це найбільше виразне серед теперішнього нашого довкілля — американців. Скільки дошкульних образ падає на голову Президента — а він не образується. У недавній передвиборчій кампанії заки-

дали Айкові несамовиті речі, передбачали недалеко його смерть і хоч це проголошено через телевізю по всіх усядах — він не образився і дав себе вибрати на Президента. Скільки процесів за образу чести, газетних полемік, отвертих листів і т. д. було б це спричинило в нас?

Можна знайти й певне оправдання на те. Бо ж здається — ніхто не переходить такого важкого життєвого шляху, як українська людина. Для самого імени своєї Батьківщини вона мусить промощувати дорогу. Вже й не згадуючи про дальші осяги, що коштують їй великих зусиль.

А наше минуле? Скільки ударів і поразок, менших і більших зневаг нанесла нам історія. Своїм завзяттям і запалом ми їх перебороли. Але постійний тиск боротьби залишає свій слід. Немов у тих фронтовиків, що ще довго по битві чують гук стрілен в ушах. У нашому нутрі бринить якась нотка що надто гостро на все реагує.

І тому найменша неувага так драгує нашу свідомість. Тому кожна Іскорка непорозуміння спалахує сейчас у ворожнечу. І в нашій уяві прибирає вона примарливих форм, що шукають свого оправдання в якомусь іншому підґрунті.

Трудно повірити в це. Але так воно є. Така суттєва причина того явища, що так важко тяжить на нашому громадсько-політичному житті. І термосить раз-у-раз нашу свідомість.

Але й другі народи мали важкі переходи. І в них підносились у свій час критичні голоси, шукались дороги виходу і видвигались нові, світлі вартості.

Як цьому зарадити? Один із вивідників згаданої дискусії вказував на те, що в нас кожна полеміка, кожна суперечка сходить за-

раз же на особисті гори. Не вміємо відділити загальної справи від наших особистих взаємин. А при цьому існують у культурному світі правила, що кажуть нам шанувати кожную людську особистість, навіть коли відчуваємо до неї нехіть чи ворожнечу. Ми не повинні ніколи забувати правил чесної гри, так як у спортовому змаганні чи на полі бою. Скорочено називаємо це „джентлменством“. Це слово створили англійці, щоб окреслити поняття гідної, шляхетної постави до життя. Але змагання до того давне як світ. Воно виростає в кожному суспільстві, що хоче жити упорядкованим ладом.

Та його нелегко знайти. Причини цього лиха лежать глибоко, і вдачу народу не можна змінити з одного року на другий. Але вже з того, що ми пізнали його спонукки, виростає визов для нас. Для українського жіноцтва у першу чергу.

Може воно здаватись дивне. Але хто не має стільки даних для перевихови, для перебудови — як жінка? Аджеж усе своє життя вона буде — наперед родинне життя свого власного дому, а потім і суспільні взаємини, товариське життя цілої громади. Ціле життя вона виховує: наперед молодшу рідню, потім власні діти і молодь свого круга, не рідко і свого друга.

Тому в її руках, коли не всі, то багато можливостей. Поняття людських взаємин вчиться дитина вже в перших роках життя. Коли мати навчить дитину шанувати свого товариша забави, ділитись з ним усім добром, то з неї виростає товариська людина, а не гоїст. Порядок рідного дому, дрібні правила поведінки, відношення старших — все це засади, до формують відношення дитини до зовнішнього світу. Тому гідна ма-

РУСАЛКИ

Маєш, маєш! Ті русалки,
як пішли нарвать фіялки, —
не заманиш до ставочку
одягти хоч би сорочку.
Дні тікають далі й далі.
От уже й святки Русалій.

Вранці в росах личко мили,
довгі коси розпустили
й цвіту цілі оберемки
наламали із черемхи.
І з черемхою в волоссі
у танку кружляють досі.

Оксана Лятуринська

На актуальні теми

ЧЛЕНСТВО СУА — У ПАМ'ЯТЬ КІНГІРУ

Заступити в СУА 500 героїнь у Кінгірі — оттакий клич кинула нам відпоручниця Централі п-ні Марія Біляк на Зїзді Округної Ради в Дїтроїті. Гол. Управа прийняла його і включила у свої ухвали. Округи вже починають у тому на-

тері залежить у великій мірі та підстава, що на ній виросте оте прославлене „джентлменство“. Упорядкованість, добрі взаємини зі своїм довкіллям, доцільне спрямування сил. А головною засадою його — це шляхетне, християнське „хто на тебе каменем...“. На жаль, занадто часто даємось поривати дикунському „око за око, зуб за зуб“, що є далеке від добрих звичаїв, що заховувались твердо і традиційно навіть серед нашого сільського простолюддя, а там берегла та впоїла їх таки наша мати, жінка-селянка.

Коли українська мати покладе цю підставу, міцну й одностайну, тоді суспільство завершить її своїми напрямними. Треба виростити самопевну українську людину, неподатну на особисті образи, з почуттями міри у громадському житті.

прямку працювати. Завдання не легке! Бо маємо дати доказ зрілості нашої організації до творення великих діл, які підносять духа. Щоб гідно це завдання перевести в діло, треба послідовності і зосередження всіх наших сил.

Перед очима поставлено нам героїчну поставу 500 жінок, що станули однією лавою, щоб стримати ворожі танки. Їхня жертва для добра загальної справи має стати нашим гаслом, яке повинно світити нам прикладом у нашій дії в СУА. Мусимо скріпити себе внутрішньо, починаючи вперше від себе.

Покиньмо всі дрібниці, на які тратимо дорогий час! Шануймо чужу думку, бо ж кожна з них може мати вартість для нашого Відділу. Кожна нова ініціатива може лиш поглибити працю. Треба створити атмосферу пошанування чужих думок, а це допоможе нам розв'язати всі проблеми, що життя нам приносить.

Заробіткова праця робить нас неохотними до праці над собою. Враз з тим тратимо охоту й до громадської праці. Тому треба шанувати кожную спробу „вийти на світ“ із своїми думками. А нераз необдуманий, а навіть шорсткий відрух з іншої сторони звалить дбайливо і з великою наснагою

збудовану мережу плянів і думок. Може ці думки не є такі революційні, як спершу нам здається. Та не валім їх зараз, не обезцінюймо! На наших очах багато вже змінилось у житті й те, що не можна собі було колись уявити — сьогодні вже є звичайною справою.

Виробім у себе пошанування другої людини, віру у добру волю другого. Так скріплені йдімо на фронт приєднування членок до СУА у пам'ять 500 потратованих. У пам'ять їх кровної жертви працюймо у наших Відділах!

Велике діло перед нами! Коли ми як слід його зрозуміємо і переведемо з успіхом, то доповнимо наші ряди новими силами. Вони внесуть нам багато нових ідей і молодечий запал. Приймімо їх з отвертими раменами і назустріч їм шлімо наші серця! Їхне привітання у Відділах нехай буде приємне й радісне. Даймо відчутти їм, що вони нам потрібні й очікувані нами. Створімо атмосферу взаємного довіря до себе!

Пам'ять героїської смерті 500 жінок у Кінгірі має об'єднати нас в одну родину.

Дарія Бойчук

прес. референтка Округ. Ради
в Дїтроїті

Над Дністром

Біг цієї ріки мав велике значення для населення Західньої України. Біля неї поселювались наші племена, здовж неї ішли торговельні і військові шляхи. Однакові умовини клімату встановили подібний побут, а через те й подібне народне вбрання. Дарма, що цю країну прорізували різні державні границі і проникали різні культурні впливи.

Географічні підручники називають її покутсько-бесарабською височиною. Вона починається від

ріки Бистриці на заході, на півдні опливає її ріка Прут, на південний схід Чорноморська незовина а з півночі окружає своїм бігом Дністер. В її склад входить галицьке Покуття, північна Буковина і Бесарабія.

Народне вбрання цієї частини нашої землі має свою окрему форму. Створене з того ж сирівцю, що по всій Україні, воно оперте об найстарші наші традиції. При тому дуже багате в прикрасах, що доходять до небувалої пишноти.

Завій молодиці у Городенщині Голова повязана білим рушником (рантухом, переміткою), пишні кінці якого спадають з обох боків. **Headgear of a woman of Dniester region. Her head is rolled up in a white towel which has beautifully embroidered borders.**

Жіноче вбрання. Зачіска молоді дівчини — це були дві коси, обвиті вінцем довкруги голови, або одна коса, спущена на спину. Дуже дбайливі і продумані головні прикраси про свято. Це є вінці з штучних квітів, перенизаних китичками з пацьорків, позолоченими листками, кутасиками з червоної волічки. За прикрасу служили також „силянки“, себто стрічки, нанизані у взір із дрібних намистин. Однак найцікавішою формою дівочої прикраси були „карабулі“ або „капелюшиння“. Це валець із текстури, довгий на 20 см, обтягнений матеріалом та густо зашитий різнобарвними стрічками, а згори викінчений павиними перами (Снятинщина).

Заміжні жінки повязують голову хусткою в будний день, а в неділю білим рушником (рантухом). Вся штучність цієї прикраси лежить у завязці рантуха, яка буває дуже різна. Від просто перекиненого завою (Кучурів Великий) аж до високо побудованої завязки (Серафинці) є ціла скаля повязок, більш або менш складних. Це власне є однією з прикмет цієї околиці — вигадливість у прикрасах.

Відповідно до цього й намисто дуже багате. Важкі червоні корали це їх підстава, уложена низками на грудях. Шію обводять звичайно „силянка“ з дрібних намистин або дрібненькі білі пацьорки. До коралів прикріплені золоті і срібні монети.

Жіноча сорочка виконана тим самим прираменним кроєм, що по всій Україні. Тільки полотно в цій частині України коніпне, або мі-

Дівчина в народньому вбранні з Городенщини. Прикметна для неї рівна силуетка, старовинна обгортка і багата вишивка.

A girl in folk costume of the Dniester region. Her shirt is richly embellished with embroidery, while an anti-quated wrap envelops tightly her waist.

шане коніпно-льняне й через те відзначається жовтавим відтінком. На Буковині вживають до тканин й бавовняних ниток і з них постає грубе біле полотно „бамбак“. Та кож люблять тут полотно „рясувати“. Вузькі складки бачимо на сорочках, перемітках а подекуди й на чоловічих штанах.

А вишивки? Мабуть немає околиці, що так розкошувала б у прикрасах... Червоним маком палають вишивки Городенщини, важким багром або фіолетом рукави Борщівщини. А вставка Буковини пригадують старовинну золототкану парчу. Густо й широко покладена вишивка відзначається не тільки багатством кольорів, але й стібів. „Позаігольні“, „кручені“ й „колені“ взори — це відміни, що тільки тут і збереглися.

Поверх сорочки вгортається жінка в вовняну обгортку (горботку). Це прямокутник, тканий узористо, що охоплює цілу нижню частину тіла, а зпереду зложеной у вибагливі складки. З-під обгортки видніє нижній рубець сорочки. Обгортку жінка прикріплює поясом, яким туго вперізується. Для ходу жінка підіймає одну або обидві поли обгортки й затикає її під пояс.

Обгортка — це найбільш прикметна частина цієї околиці. Одна з найстарших частин жіночого вбрання, прийняла різні відтінки і взори, залежно від смаку околиці. Своім кольором вона немов підкреслює його, а рівною лінією продовжує жіночу сільветку.

Пояс цієї околиці теж добірно тканий. Це довга, міцна смуга, доволі широка, що туго охоплює жіночий стан.

У деяких місцевостях носять також вовняну попередницю, що ткани у взір. Вона закриває обгортку зпереду й через те обгортка тут звичайно взору не має.

Взуття цієї околиці міцне. Це чоботи, що потрібні в сніг і негоду. Для жінок виконували їх із кольорової шкіри — червоні, зелені, жовті, та вибивали їх мідяними цвяшками.

Чоловіче вбрання. Головний покрив — це були в літі солом'яні капелюхи, а зимою хутрянні шапки. Солом'яні криси й денка приймали інколи надзвичайні форми, залежно від уміння й зручності тих, що

їх виплітали. Хутрянні шапки (кучми) з чорного смушка були стіжуватої форми.

Чоловіча сорочка цієї околиці, виконана з того самого полотна, мала перегнутий крій із вставленими рукавами. Сягаючи до стегна, а подекуди й до колін (Заліщики), вона може найбільш виразно виявляла старовинну форму словянської сорочки. До того замилування до прикрас і тут виявило себе. Сорочки вишивані на стоячому комірі, пазусі, дудах та подолі, нероз'ясовані й мережані.

Штани в літі полотняні, зимою вовняні — доволі вузькі, враховуючи ширину й довжину сорочки. Крій їх складається з двох ногавиць і двох кливів.

Чоловіки вперізуються шкіряним поясом, що зветься „черес“. Він застібується на пряжки і туго охоплює стан. Є в ньому схозки на кашук і гаманець.

Верхнє вбрання жінок і чоловіків однакове. Це — хутрянні безрукавки „киптарі“. Тло їх — це біло вигарбувана овеча шкіра, по якій виведені орнаменти волічкою й гудзичками. В деяких околицях вони сягають до колін (Буковина), у других до бедер (Покуття), а у других знов тільки до стану (Заліщики). Є околиці, де ці безрукавки носять із доморобного вовняного матеріалу, з подібними волічковими прикрасами, що й „киптарі“.

Зима вимагає соліднішої охорони. А що вона сувора й довга, то кожухам приділяють багато уваги. Довгі, білі кожухи, шиті до стану, з приставленими полами, добре вгортають кожну постать. Прикрашують їх мало, так наче б хотіли підкреслити їх ужитковість.

Оттак вдягається населення покутсько-бесарабської височини. Цей стрій має риси старовинності й великої пишноти. Підложжям його є багата земля, й впливи, що їх залишають великі шляхи. Сільветка жінки строга й видовжена, але барвні прикраси надають їй життя. А чоловіча теж достойна багатством матеріалу, хоч і ошадніша у прикрасах.

Л. Бурчинська

Книжка „Визначні Жінки“ коштує 30¢ у Централі США.

НА КОШТИ ПАМ'ЯТНИКА

Заклик до двигнення пам'ятника на могилі бл. п. Олени Кисілевської знайшов широкий відгук серед зорганізованого жіноцтва. Члени-організації СФУЖО перші прислали свої пожертви. На першому місці станув Союз Українок Америки сумою 414 дол. Комітет Українок Канади, що складається в більшості з членів-організацій СФУЖО, зложив поважну суму \$250. Фінансова Комісія СФУЖО збрала 136.10 дол. на ту ціль. Слідують: Обеднання Українських Жінок Англії 80.50 дол., Союз Українок Австралії й Ліга Українських Католицьких Жінок Канади по 75 дол. (додатково на посвяченні), Український Золот. Хрест у ЗДА 70 дол., Обеднання Українських Жінок Венесуелі 45 дол., Жін. Секція Хліборобсько-Освітнього Союзу в Бразилії 19 дол., Союз Українок Аргентини 18.85 дол., Жіноча Громада в Чиле 10 дол. Разом члени-організації зложили 1,193.45 дол.

Відгукнулись численно й інші організації. Найбільші пожертви внесли Жін. Обеднання при ЛВУ в Канаді 30 дол., і Марійська Дружина в Едмонтоні 25 дол. По 10 дол. зложили: Жін. Громада в Бофало, Злучені Жіночі Організації Дітройту, Федерация Українців стейту Мишиген, Т-во „Просвіта“ там же, і Т-во ім. кн. Ольги з Шикаго. Разом 105.00 дол.

Пожертви свої прислало також багато приватних осіб, що любили й шанували покійну. Разом вплинуло 62 дол.

У цілому пожертви на пам'ятник дали суму 1,376.55 дол.

Кошти пам'ятника виносять 1,104.50 дол. Пам'ятник із сірого граніту 875 дол., площа на цвинтарі 164.50 дол., кошт посвячення 35 дол., різниця курсу при перемишці прошеї до Канади 30 дол.

Надвишку в сумі 272.05 дол. призначено на видання життєпису Олени Кисілевської.

Веселий Струмок

Збірочка віршиків і оповідань
Упорядкувала: Марія Юркевич

Ціна 50¢

Замовлення в Централі США

Кілька годин на світовому форумі

(Репортаж із конгресу МЖРади)

Монтреаль, 6. червня 1957. До-круги Мек Гільського Універси-тету оживлений рух. Щораз то но-ві авта вїжджають в алеї універ-ситетського скверу, підїжджають до головного входу, де на дверях видніє напис: Конгрес Міжнарод-ньої Жіночої Ради. Ось і ми вже у вестибюлі. Як у калейдоскопі змінюються лица — різні раси, строї, чути різні мови. Одначе пе-реважає англійська. Оживлені при-вітання, короткі запити чергують-ся з напруженими поглядами орга-нізаторок. На бічних столиках роз-ложена література, преса, про-спекти організацій, цілі стінні ви-ставки екзотичних країн.

Доходить 10.30 і з коридорів посувається все до амфітеатраль-ної залі. „Преса“ йде нагору, на своє обсерваційне місце. Центр займають делегатки у визначених рядах, за алфаветним порядком країн.

В залю нечутно хлинула атмо-сфера хвилювання. Свідомість то-го, що тут зійшлися найкращі, ви-брані з усіх кінців вільного світу, щоб радити і встановити про до-лю мільонів, мільонів душ, прони-кає думки присутніх і серце беть-ся сильніше в очікуванні чогось надзвичайного. З гідністю і споко-єм піднімається в президії д-р Едер, президентка Ради, висока, струнка, сива дама старшого віку, з виразом спокою й гідності на гарному обличчі.

Вона вітає весь збір та зголо-шує двох запроєктованих членів— Ізраель і Філіппіни. Пленум пого-джується і делегатов запрошують до залі. Філіппіни не вислали пред-ставниці і при вході з'являється тільки ізраельська делегація, що під загальні оплески займає місце.

Зворушливими словами згадує президентка тих, що відійшли у вічність. Повстанням із місць і ти-хою молитвою вшановує збір па-мять тих, що на схилі літ віддавали свій труд і свою любов тим, що прийдуть уже після них. І промай-нула думка: Чи той мент спільної, мовчазної молитви за добрих сві-ту цього не міг би бути паростком міжнароднього, вселюдського по-

розуміння і зрозуміння? Та це ір-реальне тоне в реальному, широ-кому світі, де світле покрите тьмою і де людина гине в людині...

Секретарка викликає поодинокі делегації, представляє їх. Одні за одними підносяться з місць: то вистроєні самопевні англо-саксон-ки, то старенькі, діловиті пані з-по-серед них. Дистингованих фран-цузенок очолює струнка, елегант-на п-ні Лефоси в чорній туалеті. Скромно і стримано презентуються делегації давніх європейських кра-їн — Бельгії й Швейцарії, яким уже не залежить на ефектах. Во-ни давно признані і їхнє ім'я гово-рить само за себе. Одна за одною підносяться з місць делегатки ЗДА — а в її складі одинока у-країнка — делегатка конгресу — наша Олена Лотоцька в чорній сукні й чорному, ефектовному ка-пелюсі.

Починається звітування за три роки праці. Ідуть короткі, змістов-ні звіти за алфаветним порядком країн. Відчувається організаційна виробленість, певність виступу. О-живлені оплески збирає енергійна

фінська делегатка, що з молоде-чим завзяттям звітує про працю своєї Ради, як про переможний хід помімо перешкод, як у тонах музики Сібеліуса, незабутньої Фінляндії. Від скандинавських кра-їн повіває морозною свіжістю фйордів, завзяттям мореплавців. Припадок зумовлений алфавет-ним порядком втискає поміж скан-динавські країни тропічну Нігерію, що стоїть перед Норвегією. Де-легатки Нігерії — це темні нетри-тянки з блискучим поглядом очей. Їхні барвисті народні строї, висо-кі завої на головах підкреслюють їх горду окремішність. Виступ однієї з цих делегатов пересила-ний палкими закличками за виклю-чення з життя дискримінації, за рівність і свободу всіх народів сві-ту. Нова Зеландія, Південна А-фрика, далека Танганіка, вкінці маловідома Юганда — закінчують довгий ряд звітів. Після Юганди слідувала б за алфаветним по-рядком Україна, але її — немає. Тут обривається струна... кінчить-ся пленум і українські гості й жур-налістки ідуть як і всі, на працю комісії. Ідуть проникати в хід ве-ликої, ділової машини, в якій ко-жен елемент має своє місце, му-сять діяти і мусять давати рясні плоди праці. **Наталя Пазуняк**

Делегація Національної Ради Жінок Америки на конгрес МЖРади у Монреалі. У першому ряді (друга зліва) Олена Лотоцька, голова Союзу Українок Америки.

The delegation of the National Council of Women of United States at the conference of International Council of Women in Montreal, Quebec, Canada. In the first row (the second from the left) Mrs. Helen Lototsky, President of UNWLA.

На Флориду не поїду

Усе почалося так само, як і минулого року. Отже, я спершу почала від мрій. Писала до бюр подорожів, розглядала барвні ваканційні проспекти, студіювала ціни готелів у Парижі, Лозанні, Мюнхені, дивилась на казкові краєвиди Вайкікі Віч на Гаваях, захоплювалась фотознімками соняшних покладів прогулькових кораблів по Караїбських теплих морях, обчисляла віддалю в годинах лету від Нью Йорку до Гавани на Кубі, на острови Багама, на острови Бермуда, або як волієте по-американськи — Бермюда . . .

Потім, „поле обстрілу“ (як каже колишній володар моїх почувань, а тепер мій законний чоловік) — звузилося. Хто ж має стільки часу і що також важливе, таке конто в банку, щоб могли вибратись на ваканції „по слідах минулих років“, до Європи? Правда, у нас у Нью Йорку подорожі по Європі модні, зокрема серед книгарів і їх родин (спершу поїхала до Європи Славка Сурмач, а за нею й Надя Пастушенко з чоловіком) — але це що інше. За мої „салатки“ до Європи не поїдеш.

Ну, то потім стало на Флориді. Чому ж би ні? Усі їдуть на Флориду, всі мої товаришки праці з Метрополії, включаючи в це Нью-арк і Ірвінгтон, вже були на Флориді і попривозили звідтіля випханих шкіряних крокодилів, якими ушасливають в характері дарунків усіх знайомих, мовляв: „На, маеш, трісни, так як цей крокодил колись! Я була на Флориді, а ти ні!“

Отже, стануло на Флориді. Початково, це мав бути літак. З брошурки ТВА, яку мені на моє прохання миттю прислати, я довідалася, що є спеціальні фамілійні ціни для родин із дітьми, що можна на місці винаймати авто і не треба тягнутися довгі дні сотнями миль, коли ви, приїхавши на Флориду, з місця на летовищі сідаєте в авто, яке чекає на вас і їдете, куди душа забагне. До Тампа, до Маємі Біч, до Кі Вест... Баците, я непогано вивчила ці назви.

Все це було добре до тієї хви-

лини, коли згаданий екс-володар моїх снів і мрій, себто мій теперішній подруг, прийшов до хати і заявив що про ваканції на Флориді немає мови, бо на тиждень нема як їхати, тим більше що літак треба собі вибити з голови, бо навіщо літака, як Господь Бог дав авто, а авто сама їзда з Нью Йорку й назад триватиме шість днів, а йому „бос“ більше відпустки ніж сім днів дати не хоче, хоч гинь або сядь і плач. Ну, і так „спухла“ Флорида.

Але це ще не був кінець. Я так скоро не піддаюся, тому на чергу прийшли наші рідні, американські, українського походження, ваканційні літництва. Шоправда, моя доня ще не є „на виданні“, але все-таки, мій вибір впав на „Союзівку“ Чоловік, запротестував змісця, не лиш тому, що він якраз є членом „Провидіння“ і „Робітничого Союзу“ а не УНСоюзу, але впершу чергу з тих оглядів, що на „Союзівці“, мовляв, треба пням п'ять разів на день (щонайменше!) переодягатись. („А як ти докажеш цього, коли ти разом із багавою сукнею і купелевим костюмом могла б витримати таке темпо щонайбільше від суботи до середи?). Ми подумали, порадилися (доволі спокійно як на мої нерви і його характер) і прийшли до переконання, що такі найкраще з усього буде прогулянка з дітьми авто кудись у гори, або над озеро і на тому, бодай в цьому році, буде „шлюс“, або як кажуть у нас в Метрополії — „дачо“!

Прогулянка — цікава річ, зокрема коли з вами діти. Але що з ними робити, коли табори ще не почалися, а тут мус їхати на ваканції і то вже? Отже я на ваканціях. Ми всі на ваканціях. Діти, чоловік і я. „Кемпінгуємо“ над озером, я варю як і варила в хаті після приходу з роботи, шкіра мені вже злізла втретє (але ніхто не скаже після повороту до фабрики, що я не засмалена), обличчя мені підпухло від комарів, яких тут над озерами тьма тьменна...

Знаєте комарів? Ні, ви не знаєте комарів, а навіть як знаєте,

то не знаєте „американських“ комарів, які, як і усе інше американське, є очевидно „най“. Ці є „най“-більш докучливі у світі, бо докучливість, є як відомо, головною прикметою комарів. Хоч, тут над озерами, вони воюють за примат у докучливості з якимись дивними мушками, що літають цілими роями, тихенько і без шуму спадають на жертву, що не сподівається нападу і за хвилину відлітають так само тихенько, але в міжчасі вам вже виступила кров на чоло, вухо, чи ніс, від уколів тих тихеньких мушок. Мій син називає їх, згідно з своєю вивченою в нашій школі номенклатурою, — „сайлент денджер“.

Але комарі є таки більш рафіновані. Вони тортурують свої жертви також і звуком, не лиш самими уколами своїх кровожадних жал (здається, що комарі мають жала — я ніколи не була міцна в природознавстві) — але також, і брєнінням своїх крилець. Ця історія виглядає менш більш так:

Коли ви всовуєтеся вечером до шатра (ми спимо у двох шатрах — мій чоловік має двох знайомих старших пластунів — „Бурлаків“, тож шатра і мішки до спання ми позичили) — треба зробити це блискавично, щоб комарі, що гуляють по вечірньому небі, не змогли всовгнути за вами. Але якби швидко ви не всовгувалися — все-таки комарі є швидші, і завжди кілька з них, наче ворожі джети, вдираються в шатро.

Тоді приступається до операції. Засвічується електричну лампку і мордується комарів. Найкраще робить це мій син: має трирічний досвід з пластового табору. Коли вам вже здається, що ви викинули весь комаровий рід і всередині шатра ви можете, після цілоденного ваканційного куховарства, посудомивства, обпирання дітей і зазмажки на сонці — заснути — ви чуєте коло свого вуха тихеньке: бзззззззззз...

Бзззззззззз — наростає і за хвилину ще вже БЗЗЗЗЗЗЗЗЗЗЗЗ через велике „З“ і тоді не лишається нічого іншого, лиш чекати, доки ко-

Надія

Пам'яті Константи́ни Малицької

„Повтори, не розумієш, що говориш“ — дзвенить гострий голос у порожній клясі. Три ряди повірізуваних та надщерблених зубом часу шкільних лавок, вікна з анемічними квітками і видом на понуре подвіря — і струнка, невисока постать у довгій, все однаковій, незалежно від моди, темній сукні.

А дитяча, безжурна ментальність ніяк не може вложити зрозуміння рецитуючи:

„Надія вернись щераз на Україну,
Поглянути щораз на рідну країну...“

Повторюю ще і ще раз — але воно таки не виходить, як у моєї учительки. „Коли ми з твоїм дідом були на засланні, я все поверталась до цього вірша“ — каже мені на пояснення, але це небагато помагає. В мене почуття, що ніколи не вивчу добре, що напевне поплутаю — тому, що саме хотіла б якнайкраще. Бо нагода до моєї деклямації зовсім особлива — до школи має загостити проф. Со-

мар не сяде вам на лоб або ніс і тоді вдарити міцно наванманя по цьому місці постюю комаря. Я, звичайно влучаю за третім „Бззз“, але мій чоловік нарікає на цю систему. Він трохи за сильний і коли вдарить себе тричі по чолі, щоб сполувати одне „Бззз“, на ранок має звичайно доволі виразні синці. Крім того, заки перебринить останнє „бззззззз“ коло наших вух, надходить, звичайно світанок і треба вставати, щоб звирити моїй „череді“ снідання.

...Малий спить розкинувши широко руки, доня втулила ніс у подушку, колишній пан моїх мрій і теперішній приноситель тижневої „пейди“, хроче аж розлягається гомін над озером — а я встаю і тихенько висовуюся з шатра. Над озером синіє ранковий туман, як тоді, коли ми колись ще з Нуною були на водному таборі над Дністром, і здається що знову вернулись ці оспівані, ком'яні і радісні „літа молодії“...

А на другий рік, дорогі пані, вірте мені або ні — на Флориду таки поїду!

Рута

фія Русова, що саме на відвідинах у Галичині, а я маю вітати її від цих „молодших“.

„Наша пані“ (як ми називали паню Малицьку) закликала мене до канцелярії, дала на картці вірш та слова привітання і зазначила: „А не кажи нічого дома. Мама буде мати несподіванку“. Отже в мене була оправдана „трема“ і бажання показатися якнайкраще — перед достойною гостею, перед мамою, а зовсім особливо перед улюбленою вчителькою.

*

Від часу, коли я знала вже свобідно читати, мою увагу полонила маленька, синя книжечка зі золотими літерами „Малі герої“, що мала визначене, почесне місце з батьковій бібліотеці і помимо всіх намов не мала права перейти до моєї дитячої збірки. Мені було дозволено читати її „з чистими руками“ та в спокійному кутку і розуміється вона була улюбленою лектурою.

Найбільше однак з цілої книжки мою увагу притягало характеристичне карлючковате письмо в горішньому кутку першої сторінки „Маленькій Галі за віршеву науку — Віра Лебедова“. Яюсь важко було повірити, що й мама ходила колись до школи та що її вчителька не лиш давала „двійки“, але теж писала книжки і ще під прізвищем, яке старші називали „псевдонімом“.

Аж прийшов час, коли й я помандрувала з дрижачим серцем стрімкою вулицею Мохнацького і станула перед п-нею Малицькою, що мала, як колись маму, повести мене через перші роки школи. Прийшлося в дійсності получити авторку улюбленої книжки В. Лебедову зі строгою вчителькою Константиною Малицькою водне — і це не було легке. Але мій подив і бажання заслужити собі на подібну похвалу як мама, залишився на довгі роки. Ледви чи я була єдиний випадок, коли цій знаменитій вчительці довелось виховувати друге покоління — але все ж не лиш я мала до неї виїмкове відношення, а теж вона до мене. Ні,

там не було ніяких сентиментальних моментів, а вузькі, все затиснені уста п-ні Малицької не усміхалися до мене частіше як до інших. Лекції українського були для мене однак найкращі години, а дома я заховувала, як великий скарб, щораз більше карток, на яких цим характеристичним письмом виписані були перлини української поезії, що їх я вивчала за вказівками п-ні Малицької. Вона залюбки визначувала мене до деклямацій при всіх святкових нагодах і ми часто залишалися вдвійку після шкільних годин, щоб переробляти рецитації. Мое гаряче бажання, щоб школа складалася тільки з двох осіб — проф. Малицької і мене — ніяк не хотіло сповнитися, хоча з яким захопленням слухала я вказівок і старалася наслідувати свою учительку. А вона була прекрасна рецитаторка і ніхто б не сподівався по цій суворій зовнішності такого відчуття та ніжного серця. Леся Українка була її улюбленою поетесою і вона використовувала кожду нагоду, щоб вибирати до деклямації саме її вірші. Я ніяк не могла зрозуміти своєю дитячою психікою, як можуть сподобатися саме ці вірші — але бажання пані Малицької було найважливіше.

* * *

„Надія“ увійшла в пам'ять яюсь скоро, хоча і без відповідного зрозуміння і прийшов день привітання Софії Русової.

На підвищенні, у високому кріслі дрібна, суха постать сивооголової гості. На поморшеному обличчі лагідна усмішка, добрячі очі із-за окулярів і уважливо нахилене рукою вухо ніяк не могли викликувати переляку. А все ж серце стояло, здавалося, в горлі, коли мені прийшов час виступати з привітанням та деклямацією. Та ж довкруги стояли представниці жіночих організацій, між якими визирало здивоване обличчя мами, а за мною муром товпилися всі учениці школи, з великими „гімназистками“ включно.

„Зосталася тільки надія одна“ —

Чи дійсно треба боронити дитині чужого товариства?

„І чужому научайтесь
Свого не цурайтесь...“

Як мати чотирьох дітей з цікавістю читаю в „Нашому Житті“ статті на виховні теми. При статті п-ні Люби Вітошинської в ч. 3 „Н.Ж.“ насунулись мені різні думки і ними хотіла б я поділитись із іншими читачками. Чи дійсно треба — старатись виховати наших дітей в українському дусі — аж так далеко посуватись, щоб забороняти дітям дитячого товариства наших сусідів, які все ж таки відчинили нам свої гостинні двері та, так би мовити, поділились із нами своєю свободою, з якої ми тепер із приємністю користуємося?

Наша родина живе вже восьмий рік у чужому оточенні. Ясно, що вдома говоримо виключно по-українськи і дітей, почавши від 5-го року життя, вчимо читати й писати по-українськи, щоб, заки

кінчала я дивно чужим мені голо-сом, а мій зір перебігав допитливо по лицях — гості — мами — вчительки. Перші дві усміхались до мене, але так хотілося схопити погляд п-ні Малицької. Її уста ворушилися у знаній мені нервозності, голова притакувала до останніх слів, а очі? Вони дивилися десь понад нас усіх, а їх виполоскана віком синь закрита була якоюсь дивною мрякою...

* * *

Ваше довге, трудяще життя закінчилося, дорога Пані. Скільки це річників, скільки добрих українків вийшло з-під Вашої опіки? Тепер Ви на заслуженому відпочинку, там у тому місті, де провели майже ціле своє життя. Але яка шкода, що не довелось віддати на науку до Вас третього покоління і що не змогла я у темній дирекційній кімнаті „на Мохнацького“ представити Вам із гордістю своєї доні! Я певна — Ви були б вдоволені з неї — вона теж знає Лесині вірші. І може мені тільки здається, а може справді вона декламує „Надію“ куди з більшим розумінням як колись я у Львові.

О. Кузьмович

діти підуть до школи, навчилися рідної азбуки. Діти ходять до американської, католицької школи там усі знають про те, що вони українці й католики східного обряду.

Ми не боронимо дітям бавитись із американськими дітьми, бо відчуваємо, що позбавляти дітей дитячого товариства — це було б прямо кривдою для них. При забаві з американськими дітьми наші діти говорять по-англійськи. Так само, якщо б ми жили в Україні, всі чужі діти мусіли б учитись української мови. В цей спосіб ви-яснюємо дітям наше положення і так вони пояснюють його своїм малим товаришам зазави. Звісно, стараємось підібрати дітям відповідне товариство з-поміж сусідів.

Не було ще випадку, щоб із наших дітей хтось сміявся, хоч нераз чують, як вони поміж собою говорять по-українськи. А моя найстарша доня (11 літ) має таку шкільну подругу, якій якраз імпонує наш дім. Сама мені сказала, що їй дуже цікаво мати товаришку йнакшу, як тутешні.

Вона дуже любить до нас приходити, з захопленням дивиться на вишивки у нашій хаті, дуже смакують їй наші страви, тощо. А знов батько другої подруги, дентист, колишній наш сусід, все повторяє, що вони не можуть віджалувати, що ми перепроводились та що їх Кеті стратила таку добру товаришку, як моя Маруся (9 літ). Кажуть, що у сусідстві тепер не можуть знайти відповідної.

У часі літніх вакацій їздимо з дітьми до великого українського центру, в якій є наша школа, Пласт та багато наших організацій. І шойно тоді (як прикро про це згадувати), коли наші діти зійдуться з українськими дітьми, починають говорити по-англійськи, бо якраз там така мода чи манія, що українські діти вживають між собою англійської мови, а батьки, мабуть не маючи сил зарадити цьому, — перестали на це реагувати.

І так повернувшись додому, нам наново доводиться зводити бо-

ротьбу за українську мову в хаті. Напоминаючи постійно, щоб діти позбулись тої звички, як перекидатись англійськими словами, поволі доводимо знов до рівноваги. Міг би хтось сказати, що якби діти мали глибоко вкорінене почуття уживання рідної мови — не повинні б так скоро сходити зі своєї дороги. На жаль, як у кожній дитині, так і в наших — небажані навички прищиплюються дуже скоро. Щоб добро прищипити, треба зужити чимало зусиль, терпеливості й часу.

Та при цьому треба уявити собі наше клопітливе положення. У нашому оточенні, де є тільки американські діти, нам легко вияснити, чому вони не говорять по-українськи. Але як вияснити дитині, що саме ті вимріяні українські діти (за яких товариством вони нераз тужать) не вживають тієї рідної мови?

Отже на мою думку не все чужинецьке товариство (щоб тільки було відповідне) мусить бути шкідливе, або впливати на винародовлення наших дітей.

І ще один аргумент. Наші діти виростають тут і формують тут свій світогляд. Як казав о. Василь Ваврик у своїй книжечці „Трагедія модерної молоді“ — „Дім наших дітей там, де вони ростуть“. Хто зна, коли настане для них нагода вернутись в рідні сторони? Чому не мають від маленька пізнавати чужу культуру чи звичаї (бо своїх вони вчаться в родинному гнізді чи українських організаціях), щоб опісля не чулись такими розгубленими в чужому морю, як їхні батьки. Адже ж треба знати це середовище, коли хочемо в ньому діяти на користь нашої Батьківщини.

Те, що доля викинула нас у далекий світ, не мусить бути тільки карою для нас. Як вірні сини й дочки нашої Батьківщини, ми повинні використати наше примусове вигнання, щоб обертаючись між чужинцями, навчилися чогось путнього, набрались культурних чи цивілізаційних здобутків та щоб, коли буде нагода повернутись, ми могли збагатити нашу країну сво-

У розмові з Бегум

Бегум Анвер Ахмед, делегатка Пакістану до Комісії Прав Жінки при Он.

Begum Anver Ahmed, the delegate from Pakistan to the Commission on Status of Women of United Nations, was interviewed by a representative of Our Life (p. 16).

Комісія Прав Жінки при Он недавно тому відбула свою одинадцятую сесію в Нью Йорку. Одні наради дали мені цікавий вгляд в різні жіночі проблеми цілого світу. А ще більше хвилювали мене жіночі постаті, що часіли тут, щоб над ними дискутувати. Такі вони були різні своїм виглядом і похо-

їм досвідом. А чи зможемо досягнути цього, коли будемо боятись виступити поза рямці нашого „гетта“?

На мою думку, нашим головним завданням є випити у душі наших дітей любов до свого рідного (своєї Церкви, мови й культури) і якщо ми виявляємось як слід із цього завдання, тоді сповним свій обов'язок. Сепарація від іншомовних дітей не є позитивним виховним засобом, бо скоріш чи пізніше вони вийдуть у чуже середовище. Краще, щоб вони входили в нього під доглядом і керівництвом батьків і як українці, ніж щоб мали поладати до нього випадково або крадькома, приховуючи своє національне я.

Орися Лончина

дженням! Однією з активних членок цієї Комісії я зацікавилась особливо. Це була Бегум Анвер Ахмед із Пакістану. По закритті сесії я мала нагоду зустріти її.

Коли я їхала на умовлену зустріч у її домі, сподівалась знайтися в „орієнтальному“ середовищі. Мені ввижались гарні килими, екзотичні меблі... А тут увійшла я в дуже модерне мешкання, просто устатковане в легко пастельних відтінках. Мене це навіть трохи розчарувало. Але зявилась наша Бегум у чудовому „сарі“ з золота й гранату, що так гарно відбивав від її смуглої шкіри й чорного волосся. І враз мешкання дістало від того якийсь екзотичний відтінок — саме те, чого я в ньому шукала.

Бегум Анвер Ахмед — мати 16-літнього сина і 13-літньої дочки. Тому й вона живо зацікавлена в усіх проблемах матері й dorостаючої молоді. На її думку — цього горічна сесія звернула головну увагу — особливо під кінець — на проблему працюючої матері. Це буде однією з головних дискусійних тем для слідувочної сесії, що відбудеться у Женеві.

— Ми, зі Сходу, мріяли все, каже вона, досягнути для нашої жінки достатнє харчування, відповідне мешкання й загальну освіту. Здавалось, що це буде вершком нашого щастя. А коли прийшли на Захід, де це все вже досягнене та ще й багато більше можна досягнути, жахає нас безмірно ота молодеча злочинність.

Дальше торкнулася Бегум великого зусилля — фізичного й психічного — що його вимагає зарбкова праця від матері. Можливо, що воно причинюється в певний спосіб до збільшення цього занепаду молоді. Правда, соціологи згодні з тим, що роля матері, особливо тієї, що працює зарбково, основно змінилась у родині. Але не погодились ще щодо оцінки вислідів. Одні вважають їх корисними, другі погубними.

Пакістан, як ново створена держава, шойно розвиває своє самостійне життя. Тому розбудовує своє господарство так, щоб мати не мусіла покидати свого дому і йти заробляти. Чи це дасться загальною переваги, не можна тепер сказати. Господарство країни залежне від багатьох чинників, а не

тільки добрих намірів її організаторів.

Дальше поплила наша розмова про життя і змагання жінки у Пакістані. Мене, як учительку цікавило в першу чергу шкільництво. Вднедавна там навчання обов'язкове, як для хлопців, так і для дівчат. Шкільна система побудована у трьох площинах. Елементарне навчання до 12 літ, коедукційне середнє шкільництво поділене, а вище знов спільне. Бегум не погоджується з амер. виховною системою, наскрізь коедукційною. На її думку — вік середньої школи є „небезпечний“ Та на мою заввагу — що відокремлення молоді в тому віці теж має свої хиби — погодилась.

Згодом наша розмова перейшла на жіночі організації. Все-Пакістанська Жіноча Організація із 50 Відділами покриває цілу країну своїм впливом. Вона живо включилась у жіночий рух та служить головню харитативним цілям. Крім того діє в Пакістані кілька клубів жінок-професіоналісток і є клітинна Т-ва Жінок-Універсанток. Дуже надійно розвивається серед молоді пластовий рух і Пакістанський Дівочий Пласт в останньому часі дуже скріпився.

Бегум задала також про політичну активність пакістанського жіноцтва. Під час недавньої боротьби за незалежність пакістанська жінка політично дозріла. Боротьба дала їй політичне вироблення і право домагатися свого місця в ново-створеній державі. Тому бачимо в пакістанському парламенті 30 жінок-посолок, а в організаціях багато жіночої молоді. Дарма, що у професійному житті і в адміністрації ще немає багато жінок. Є невелике число вчительок, лікарок, медсестер, бюрових сил і невелика кількість фабричних робітниць.

На цьому закінчилась наша розмова про жіноцтво у Пакістані. Я поінформувала Бегум про нашу організацію і передала їй англійську „Жінку України“ та кілька чисел нашого журналу. При чашні чаю ми ще гуторили про наших дітей, що, як усім матерям, так і нам завдають клопоту.

Олександра Різник
гол. 53 Відділу СУА

Вишивана сорочка

I

Після сповіді перед минулою Хрестопоклонною неділею, наш панотець, А. К. так якось просвітлено і добре розказав нам, що зранці поховав в асисті іншого священника одну старшу жінку з іншої парафії. Вона померла тихо, спокійно, уві сні. Запричастившись св. Таїн, вона запитала, чи годиться після Причастя здригнути. І, закривши очі, непомітно відійшла у вічність.

Хто була померла, я, на жаль, довідалася далеко пізніше. А це ж була моя давня знайома, п-ні Настя Проскурняк, мама п-ні Ганни Деннис, яка прийняла мене до себе по приїзді до Мінеаполісу, аж поки не знайдеться для мене якась праця.

Це коротке перебування в їхньому домі дало нагоду зблизька пізнати прекрасних людей: п. Г. Деннис, урядничку Державної Скарбниці, її сина — диригента однієї американської оркестри, який мило і охоче знайомив мене з осягами модерної музики, і маму п. Деннис, яку всі знайомі називали „бабцею“ і яка вже мала правнуку — Марійку.

Таке хороше маля була ця Марійка! — миле, лагідне, грайливе, бистре, допитливе і таке подібне на прабабу, з дрібними милими рисами обличчя, чистим дитячим виразом і з блискучими темними очками! І, може, якраз тим дитячим виразом найбільше нагадувала мудру і разом „наївну“ прабабу.

Але найподивудніша була така сама прабаба.

Вона належала до того типу вольових, енергійних жінок — представниць нашого матриярхату, якими „все тримається в домі“. Може, ще такий вольовий тип у нас і не вимер. Але тієї справжньої селянської культури, етики, прищепленої з віків, де все базується на „годиться“ і на „не годиться“, та якоїсь, аж гордої, свідомості приналежності до свого українського роду, мабуть, тут не здибаш зчаста.

Аж чудно: справді, треба було б мати велику культуру і стійкість, щоб не підманили оманні вартості позліток міста і взагалі позліток

цивілізації Нового Світу, цієї лідмінки культури, яку наш „примітив“, будь це інтелігент, селянин чи робітник, зчаста приймає за верх культури, не добачаючи поза тим справжньої тутешньої культури. І так, допавшись „гавзу“, „кари“, телевізора, накупивши модерних витребеньок, капелюшків, срібних лисів, тощо, уже і вважає, що осягнув той найвищий щабель. І чи ж не придасться тут приказка: дай но світу і штани, піду я в пани?

Ще перед першою світовою війною виїхавши з Галичини, як заробітчанинка, до Канади, а потім до ЗДА, „бабці“ прийшлося у ті часи загальної депресії тяжко дороблятися, щоб дати те, найвартніше, дітям — освіту дочці й онукові. Разом з освітою вона намагалась прищепити їм те, що привезла зі собою, виїхавши молодою дівчиною з краю, те, що успадкувала від багатьох поколінь, а саме: моральні засади, глибоке розуміння вартостей, свій власний осуд, погляд на щось, надзвичайну делікатність (Боже борони, щоб когось якось неміло діткнути!) і пошанівко, і любов до свого. В свій час вона брала діяльну участь у пропагуванні українського народного мистецтва, пишучи писанки, улаштовуючи виставки, покази.

Мені дуже прикро, що перед кількома роками, пишучи про наших писанчарок тут, я не подала імя Насті Проскурняк, як не подала і ще декого. Хоч я і не мала на меті сказати про всіх писанчарок тут (адже для того треба було б принаймні познайомитись з осягами усіх), — признатися, я в поспіху забула, а мої інформаторки мабуть, також забули нагадати. Про „бабцю“ ж, як піонерку цього нашого народного мистецтва тут, треба було б конче згадати, бо робила це вона красно, ідейно, без жадної власної користи і, справді, вивезла зі собою це мистецтво з краю, а тут навчила його багатьох. Навчила широко, так, як сама вміла, і без винагороди.

Вона ж вишивала, поки служили очі, різні речі для показів. Щоб підтримати нашу пресу, передплачувала кілька часописів і журналів, читаючи „від дошки до дош-

ки“, і дуже добре орієнтувалась у політичних і громадських подіях. Правда, вона раз відкликала з погіршенням про один наш європейський часопис, мовляв, пише незрозуміло. І, правда, „бабці“ без належної освіти тяжко було змагатися з термінами, цитатами і чужомовними словами. Однак вона легко далась переконатись, що й такий часопис потрібен.

Взагалі, вона радо піддержувала якусь загальну акцію, яку вважала потрібною, хоч гріш тяжко здобувала.

Усі ці риси викликали загальну пошану і любов. І не дивина, що над рукою заробітчаники схилилась голова й університетського професора. (Докінчення буде)

О. Лятуринська

КОНГРЕС У РИМІ

У вересні ц. р. відбудеться у Римі конгрес Союзу Католицьких Жіночих Організацій (СОКАЖО). Зголошення на конгрес дуже численні й передбачують участь жіноцтва з усіх частин світу.

Гаслом конгресу є „Місія католицької жінки у сьогоднішньому світі“. Для наświetлення цієї теми конгрес порушить низку проблем. Окрему увагу присвятить праці католицьких жінок по цілому світі. Союз Католицьких Жіночих Організацій зложить також звіт із своєї співпраці з ООН, де має консультативний статус.

У рамках конгресу буде переведений семінар на тему „Розвій християнської особовості дорослої жінки“. Жінки з Африки, Америки, Азії й Європи розглядатимуть цю проблему згідно з потребами кожного континенту. Другим завданням конгресу буде наświetлення проблеми голоду у світі. Ще два роки тому СОКАЖО розпочав кампанію за поборювання голоду, а тепер у співпраці з ФАО (Харчево-Хліборобська Організація при ООН) пропонує докладний план протидії.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій дістала запрошення до участі у цьому конгресі. Як відпоручниця СФУЖО прибуває на конгрес п-ні Марія Томашівська з Мюнхену. Ліга Українських Католицьких Жінок із Канади і Марійські Дружини з ЗДА висилають звіт про свою працю.

Управа і членки 42 Відділу СУА у Філадельфії.
The executive committee and members of Branch 42 of UNWLA at Philadelphia.

С р і б н и й ю в і л е й

З нагоди свого 25-ліття 42 Відділ СУА видав невелику пропам'ятну книжечку, що окрім світлини членок містить коротку історію Відділу, список членок-основниць, членок управи і померших членок. На сторінках її розгортається 25-літній шлях української жінки в ЗДА, що напевне проходив так само і в інших Відділах СУА.

Поштовх до заснування Відділу дав перший жіночий конгрес, переведений у 1932 р. у Нью Йорку. Пані Анна Бойко, що брала участь у конгресі, як делегатка Сестринства, спонукала кількох жінок до основних сходин. Товариство прийняло назву „Дочки України“ й дістало грамоту 42 Відділу СУА. Перша управа у складі п-ні Анни Бойко, голови, п-ні Пелагії Малиновської, секретарки, і п-ні П. Дурановської, касієрки, приступила до праці.

Першою імпрезою Відділу стало спільне свячене у травні 1933. І це стало неначе символом його дальшої праці. Відділ зберігав дбайливо нашу традицію та всі її прояви впродовж років. Але не обмежився тільки тим. Поволі й по черзі став розробляти всі ділянки праці, намічені у статуті.

Це були — концерти й театральні вистави, віча, реферати, коли йде про працю у власній громаді. Зв'язки з американським жіноцтвом піддержував Відділ через

Дочок Американської Революції, де брав участь в імпрезах. Велику увагу приділював допомогівій акції, чи то власній громаді, чи в рідному краю. Особливу опіку проявив зорганізованому жіноцтву на скитальщині, піддержуючи посилками делегатури ОУЖ у Байроїті і Ляндсгуті.

Про його спромози свідчать цифри прибутків і розходів за 25 літ. За той час придбано 20.781.33 дол. а витрачено 19.781.33 дол. Майно Відділу виносить \$1.000, а з того \$700 вложено в уділи Дому СУА.

Коли зважити, що всі ці гроші придбали Відділові запал і трудящість членок і всі вони пішли на народні цілі, то можна зясувати собі його велику громадську вартість. Відділ зріс у цінну громадську одиницю, що твердо стояла при своїй церкві й народові і закривала й своє окруження до такої роботи.

Але тут треба підкреслити ще одну прикмету, що допомогла Відділові так гарно розвинути. Це була любов і приязнь, що в ньому панувала. Управа ставиться з визнанням до думки кожної членки, дбайливо її вислухує і нічого без рішення загалу не постановляє. Всі події в житті членок Відділу відмічує, а на випадок недуги відвідує членку у шпиталі та провозає її в останню дорогу, коли Господь покличе її до себе.

І коли під час ювілейного свята провідниці Відділу засвітили свічки при головному столі, тоді те світло й тепло вказувало не тільки на спільні роки праці, але й на почування, що зеднують жінок до неї. Основниця його п-ні Анна Бойко стала тепер почесною його головою. Працю її перейняли її співробітниця, що довгі роки працювали поруч неї. Але в руках теперішньої управи праця не припинюється, а йде далі на тих самих засадах: живемо й працюємо для Бога й України!

ВЖЕ ВПОРЯДКОВУЮТЬСЯ БІБЛІОТЕКИ

Завдяки щедрому дарові книгарні „Говерля“ у Нью Йорку Об'єднання Українських Жінок у Мюнхені може приступити до впорядкування бібліотеки при навчальних станицях. Кожна з них дістане ряд дитячих книжечок до вжитку дітвори. Бібліотеки є під опікою вчителя чи вчительки, що завідують також випозичанням книжечок.

Нещодавно кооп. „Базар“ у Філадельфії зголосила нову свою жертву. Це збірник „Веселий Струмок“, що його упорядкувала Марія Юркевич. Він містить ряд весняних і літніх оповідань та віршиків для дошкільнят і дітей перших клас. За цей подарунок складаємо управі кооперативи щире подяку.

У ПІДГОТОВІ ДО МІЖНАРОД- НЬОЇ ЖІНОЧОЇ ВИСТАВИ

Виступ українського жіноцтва на Міжнародній Виставці в Нью-Йорку став уже традицією української промади. Це ж бо надзвичайно вдячна нагода — познайомити широкий загал Нью-Йорку з українським побутом і культурою. До того виставка дає можливість доходу через продаж дрібних виробів нар. мистецтва й печива. То ж жіноцтво, зорганізоване в Союзі Українок Америки, вже зарання готується до цього виступу, що принесе розголос і зв'язки.

Дня 17. травня Окружна Рада Відділів США скликала засідання, щоб оформити Виставковий Комітет. До Комітету увійшли: п-ні Катерина Пелешок, голова, п-ні Мирослава Вишивана, містогорова, п-ні Ірина Кашубинська, секретарка, п-ні Анна Кізима, скарбничка, п-ні Лідія Котлярчук, фін. референтка, п-ні Марія Макарушка, госп. референтка, п-ні Мирослава Гординська, мистецька референтка, п-ні Іванна Бенцаль, організаційна референтка, п-ні Марія Головей, програмова референтка, п-ні Марія Стефанів, реф. преси й пропаганди.

Міжнародна Жіноча Виставка відбудеться у листопаді. Виступ кожної національної групи складається з вистави експонатів, музично-вокальної програми й показу ноші. Для вистави служать два кіоски — один для показу культури, а другий для продажі дрібних виробів.

Щоб підготувати все як слід та подавати все нові зразки, Комітет Виставки вже розпочав працю. Для кращого успіху нашого виступу Комітет організує розпродажу квитків по українських крамницях. Закуповуючи там квитки, українська промада теж причинюється до фінансового успіху імпрези.

М. С.

ПРАЦЯ ФОНДУ ПЯТСОТ

У цьому числі подаємо вислід „жертви праці“ ще одного нашого осередку, що відгукнувся незвичайно живо на клич Фонду Пятсот. Показується, що потреба Фонду Пятсот знаходить щораз ширше зрозуміння. Знаменне те, що „жертву праці“ зложили не

тільки членки, але й не-членки США.

Подумаймо над тим! Коли якийсь клич притягає до себе й людей з-поза організації, значить — має притягаючу силу. Промовляє до душі української жінки, навіть тієї, що не знайшла ще дороги до організації. Це невеликий вузол співпраці, що пов'язав її із сімєю зорганізованого жіноцтва. Зв'язок, може й міцніший, ніж саме заплачення членської вкладки. Бо з тієї першої спроби може розвинути і дальша, що доведе до справжнього, активного членства.

Іде вакаційна пора, в якій припинюється громадська праця. Комісія Фонду Пятсот зробила підсумки й подала її в останніх числах до відома. Восени пригадає себе з новими проектами, що чекають здійснення.

НА ТЕРЕНІ США

Відкриваємо рубрику, в якій будуть оголошуватись події й підприємства нашої організації. Прохаємо Відділи подавати завчасу такі вістки до редакції журналу.

ОКРУЖНІ ЗІЗДИ починаються вже у жовтні ц. р.

Дня **13. жовтня** відбудеться Зізд Окружної Ради у **Рочестері** для Відділів із Рочестеру, Бофало, Сиракюз і Ютики.

Дня **20. жовтня** відбудеться Зізд Окружної Ради у **Нью-Йорку** для Відділів із Нью-Йорку й околиці.

Дня **27. жовтня** відбудеться Зізд Окружної Ради у **Філадельфії** для Відділів із Філадельфії й околиці.

●
23 Відділ США у Дітроїті, Миш. повідомляє, що влаштовує в Укр. Нар. Домі **дня 6. жовтня** свято свого **25-літнього ювілею** і прохає членство США та гостей численно прибути.

●
24 Відділ США у Елизабеті, Н. Дж. повідомляє, що влаштовує в Укр. Нар. Домі **дня 12. жовтня** свято свого **25-літнього ювілею** і прохає членство США і гостей численно прибути.

**Вже вийшли два випуски
ІНФОРМАЦІЙНИХ
МАТЕРІАЛІВ СФУЖО**

Золотий ювілей

Як довідуємось, Президент Двайт Д. Айзенгавер прислав градуляційного листа Панству Антонові і Розалії з Врублевських Гарасимам, що живуть у Філадельфії, з приводу 50-ліття їхнього подружжя.

Панство Гарасими, що відзначують тепер золотий ювілей свого подружого життя, поселились у Філадельфії перед 46 роками. Вони обоє народились у Дрогобичі, Західня Україна, і в цьому ж місті одружились 12. липня 1907 р. До Філадельфії вони прибули 1911 р. Тут завжди брали активну участь в українському житті.

Панство Гарасими мають п'ятеро дітей і 7 унуків. Врочисте відзначення 50-ліття їхнього подружжя відбулось 12 липня 1957 р. ВПреоєв. Архиепископ, Кир Константин Богачевський відправив Службу Божу в наміренні Ювілятів, і під час проповіді передав теж ВШанов. Ювілятам Апостольське Благословення від Святішого Отця. Під час Служби Божої вся родина і внуки П-ства Гарасимів приступили до св. Причастя.

Слід тут додати, що сином п-ва Гарасимів є відомий український лікар д-р Еміль Гарасим у Філадельфії.

ГОСТЯ В ЦЕНТРАЛІ

Зпочатком липня відвідала Централю США у Філадельфії кол. секретарка Гол. Управи п-ні Катруся Ярош Рейсор. По довгій відсутності сердечно привітали її членки Гол. Управи. П-ні Ярош Рейсор цікавилась розвитком праці США і в дружній гутірці обмінялась думками з приводу того. Кол. секретарка живе тепер із чоловіком у Сенсиннаті, Огайо.

ГОРОДИНА И ОВОЧІ

Упорядкувала
Наталія Костецька
з пересилкою 65 ц.
Замовляти у Централі США

Підсумки Конгресу Міжнародної Жіночої Ради

„Молоде покоління жіноцтва не зясує собі, скільки труду і зусиль доложили перші піонерки жіночого руху, щоб здобути для жінки повні громадські права“ Такий був вступ до промови д-р Едер, голови МЖРади, на конгресі в Монтреалі.

Добути ці права було важко. А тепер праця жіночих організацій іде в напрямі поглиблення громадської відповідальності жінки супроти власної держави й родини. Бути доброю дружиною й матір'ю та доброю громадянкою своєї країни — ось до чого змагає тепер жіночий рух.

Праця та розгортається в різних ділянках, але ціль її є одна й та сама. Тому й жіноцтво творить міжнародні організації, щоб скріпити і скоординувати її по всьому світі.

Міжнародна Жіноча Рада є найстарішим об'єднанням того роду. Основана в 1888 р. у Вашингтоні, вона об'єднує Жіночі Національні Ради 37 країн світу на пяти континентах. Що три роки відбуває конгреси, що намічують напрямні у головних ділянках. Жіночі Нац. Ради стараються перевести свої ухвали у власних країнах, передаючи свої домагання урядові до розгляду. Окрім того МЖРада має консультативний статус в Суспільній і Економічній Комісії при ОН і туди передає свої пропозиції і проекти.

Поміж конгресами праць МЖРади проходить у 14 комісіях. У комісії кожен із 37 членів може мати свою делегатку, яка висуває проблеми своєї країни. Це є звичайно жінки-фахівці різних галузей — правнички, лікарки, вчительки — дуже добре підготовані до цих завдань. Тому проблеми поодиноких комісій приходять на конгрес добре насвітлені й опра-

цьовані і на вирішення їх не треба витратити багато часу. Правда, МЖРада старається у своїй діяльності обминати політичні проблеми, вважаючи, що вони ускладнили б ділову сторінку конгресу. Головним її завданням — це виховати громадянку своєї країни та дивинути в громадянстві становище матері, відповідальне за долю родини.

Цьогорічний конгрес відбувся від 5.—15. червня у Монтреалі. Прибуло около 250 делегаток із 32 країн світу. Прийнято нових двох членів, а саме Жін. Нац. Ради Ізраелю і Філіппін. Як завжди, конгрес, користувався великою увагою уряду та стягнув велике число гостей і журналістів. Місцева і все-канадійська преса присвятила йому багато уваги, а міжнародні круги уважно прислухались до його рішень.

Проблеми, що їх видвинули поодинокі комісії були: Комісія Права — громадянство заміжньої жінки, жінку в цивільному праві, оподаткування подружжя, Комісія Жіночої Праці — рівну винагороду за однакову працю та заробок у працю матерей, Комісія Міграції — охорону утікачів та допомогу матері-емігрантці, Комісія Виховна — виховні труднощі країн високої цивілізації та належну жіночу освіту у відсталих країнах, Комісія Здоров'я і Моралі — поборювання суспільних язв, як алкоголізм, наркотики і проституцію, Комісія Міжнародних Взаємин — атомові спроби, як явище — шкідливе для людства.

Окрім того поодинокі делегації мали змогу теж висловитись на пленумі конгресу. Кожна голова делегації, (а було їх 32) дістала 3 хвилини на зясування головних осягів і проблем своєї країни. Коли зіставити це зі звітами голов-

комісій (14), тоді присутні дістали повний і звязкий вгляд у діяльність МЖРади за порівнюючи недовгий час. Народи проходили в великій толеранції й уважливості до слабших країн, щоб піддержати їх у їхніх змаганнях. Перед вели на конгресі нові країни, як Північна Америка, Австралія, Південна Африка, Нова Зеландія, Канада, Фінляндія. Вони осягнули найбільше прав і користуються повною підтримкою своїх урядів, які розуміють велику вагу громадської праці й відповідальності жінки. Але провід МЖРади спочиває в руках діячок європейських країн, що поклали найбільші заслуги в осягках жіночого руху.

Слід зазначити, що МЖРада співпрацює тільки з самостійними Жін. Нац. Радами, що репрезентують жіноцтво у своїй власній державі на демократичних основах. Тому Україна, як і інших 10 держав поза залізною заслоною втратила там своє членство. Зате серед українських жіночих організацій у вільному світі є велике зрозуміння для співпраці з Жіночими Національними Радами. Союз Українок Америки є членом Нац. Ради Жінок Америки, Організація Українок Канади і Союз Українок Канади є членами Нац. Ради Жінок Канади а Союз Українок Австралії є членом Нац. Ради Жінок Австралії. На конгресі була у складі американої делегації Голова США п-ні Олена Лотоцька, а в характері гостей і журналісток кільканадцять українок із ЗДА і Канади. Це дало їм змогу познайомитись ближче з течіями міжнародного жіночого руху та приглянутись постатям, що ним кермують. Окрім того українки мали змогу передати їм інформації про свої осяги і проблеми.

Оці взаємини скріплюють наше

Посвячення пам'ятника

Дня 2. червня, напередодні свята св. Олени, коли то рік-річно святкували ми іменини нашої покійної голови, зійшлись представниці жіночих організацій, щоб зложити поклін на її могилі з нагоди посвячення пам'ятника. Того ж дня відслужено Службу Божу й панахиду в гр.-кат. церкві в Оттаві. Потім відбувся спільний обід жалобної громади. Влаштувала його місцева клітина ЛУКЖ під проводом голови п-ні Норріс.

Нагробний пам'ятник на могилі Олени Кисілевської, що його посвячено 2. червня 1957 р. в Оттаві.

The tombstone on the grave of Olena Kisilevska, late president of WFUWO, in the cemetery at Ottawa. In the ceremony of unveiling of it took part many representatives of women's organizations in the United States and Canada.

Свято відкрила містоголова СФУЖО у Канаді п-ні Катерина Кравс. Під час обіду відбулась коротка концертна програма, а потім промовляли: п-ні Олена Залізник, яка поділилась спогадами про співпрацю з покійною провідницею і п-ні Катерина Пелешок від Союзу Українок Америки і п-ні Даниляк від Організації Українок Канади. Обі бесідниці підкреслювали заслуги Олени Кисілевської в поширенні жіночих організацій ЗДА й Канади.

На цвинтарі підійшли всі зво-

становище на міжнародньому ґрунті та промошують шлях для майбутнього представництва вільної України, яке займе повноправне місце в колі жіноцтва інших народів. **Ірина Павликовська**

рушені до високого нагробного каменя. Соняшне проміння золотило на ньому напис — Олена Кисілевська. О. парох посвятив нагробник, а в. о. голови СФУЖО п. Олена Лотоцька промовила, змальовуючи постать провідниці українського жіноцтва. Б. голова Комітету Українок Канади п-ні Марія Дима зхарактеризувала умовини праці жіночих організацій у Канаді. Піснею „Журавлі“ та „Вічная пам'ять“ закінчено обряд.

Силами всього зорганізованого жіноцтва двигнено цей пам'ятник. А в серці воно носить заповіт цієї своєї провідниці: жити для Бога і свого народу!

ГОСТИНА ДЕЛЕГАТОК-ЧУЖИНОК

З нагоди конгресу МЖРади українські жіночі організації у Монреалі підготували гостину для чужинних делегаток. Для тієї цілі створили окремий комітет під головуванням п-ні Олени Залізник. Окрім прийняття та його програми влаштовано виставку картин і народнього мистецтва.

На запрошення прибуло около 30 делегаток-чужинок. Між ними були визначні постаті, як п-ні Кетлін Брайт-Паркер із Австралії, д-р

Тельма Гуче із Південної Африки, п-ні Едіт Кокрофт із Англії і п-на Елен Габріель із Швейцарії. Були ще представниці Бельгії, Австрії, ЗДА й Канади із дальших її провінцій. Вечерю відкрила п-ні Мельник, членка СУК, англ. мовою, а п-ні Небелюк, членка ОУК, пояснила французькою мовою напрямні українських жіночих організацій. Слідувала вечеря з українських страв, що запізнала делегаток з українською кухнею. Потім Мирося Вербицька відспівала своїм милозвучним голосом низку народніх пісень.

По вечері стали висловлюватись провідні діячки з-поміж делегаток. Більшість їх вперше мала нагоду почути стільки відомостей про Україну та побувати серед її людей. Тепло і щирість із якою тут їх зустріли, відбилась у їхніх промовах. Їм відповідали англ. мовою п-ні Олена Лотоцька, делегатка з ЗДА і голова Союзу Українок Америки, п-ні Софія Васишин, голова Союзу Українок Канади, п-ні Марія Дима, б. голова Комітету Українок Канади і п-ні Мазуренко, представниця Організації Українок Канади.

Після англійської частини слідувала інформаційна гутірка українською мовою, що мала присутнім українцям подати відомості про конгрес. Промовляли п-ні Олена Лотоцька про працю МЖРади, п-ні Софія Васишин з Едмонтону, п-ні Стефанія Бубнюк, редакторка „Жін. Світу“, п-ні Марія Дима з Вінніпегу.

Всі бесідниці заторкували потребу співпраці українських жіночих організацій із чужинним жіноцвом.

Вечір залишив гарне враження й належить до осягів української делегації на конгресі. Навязані звязки треба буде плекати й розбудувати. Жіночим організаціям Монреалу треба висловити за це велике признання.

Вже вийшло з друку:

Ірина Павликовська
НА ГРОМАДСЬКИЙ ШЛЯХ
Нарис історії жіночого руху
Багато ілюстрована книжка.

Ціна 1 дол.
замовляти в Централі СУА.

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

The Congress of the International Council of Women

The Congress of the International Council of Women is doubtless an event of great significance in the international women's world. This year it was held at Montreal, Quebec, Canada. The technical preparation of the conference as well as business part of it were arranged perfectly. The credit for this is merited by the Executive Committee of the International Council of Women, notably by Dr. Gmuer, the Secretary. Great assistance was lent by the National Council of Women of Canada, headed by Mrs. Eaton and Mrs. Turner Bone.

Canada received the delegates with hearty hospitality, and its government, as it was apparent, has been very much interested in the work of the National Council of Women of Canada. The conference was held under auspices of Hon. Massey, Governor General of Canada, and the Government as well as the Parliament of the country welcomed and received officially the delegates, while the McGill University provided halls for the congress and accommodations for the delegates.

The main theme of the conference was — to make the woman aware of her great civic responsibility. This principle dominated all deliberations. Besides, the conference passed a resolution protesting against setting off of atomic bombs as of phenomenon detrimental to humanity.

The work of the conference had been carried out in 14 committees which embraced nearly all spheres of women's life. The standing committees continue to work in the course of the three intermediate years between the

triennial conferences, hence every field is thoroughly prepared.

One of the most important committees is the Committee on Law and Suffrage (Mrs. Eunice Carter, convener). Her topic under study: Nationality of children, rights of married women, fiscal rights of women.

The Committee on Peace and International Relations (Mrs. Marguerite Henrici, convener) strives to support and cooperate with United Nations.

Very important is the Committee on Trade and Professions (Miss J. J. Th. ten Broecke Hoekstra, convener) which is working for equal pay in practice.

The Migration Committee (Mme. Elie Chevalley, convener) studies important questions, like preparation of women for emigration, exchange of social workers etc.

The Committee for Child Welfare (Mme. Jean Barbizet, convener) discusses child nutrition, the needs of the very young child, or how can a mother reconcile her professional life with the care she owes to her children.

In the action of the International Council of Women, in the Executive Committee as well as in National Councils of Women, prove their worth the professional women who hold prominent positions in their respective countries. They overcome all problems, theoretically as well as practically. This was evident from the reports of the conveners of committees who presented the summaries perfectly encompassing the entireness of the matter.

The heads of the delegations had three minutes each to report on the problems of their respec-

tive countries. These brief reports were exhaustive and comprehensive (E.g. Finland, South Africa, Pakistan).

The Ukrainian women, like the women of ten countries behind the Iron Curtain, have lost their membership in the International Council of Women. Because this world organization is cooperating only with national organizations of free and independent countries where every organized group may freely express its opinion and exert its influence in a democratic way on the government or parliament in its country whenever a problem is at issue that is of vital interest to the women. However, in the countries behind the Iron Curtain there are no free organizations, and thus the national councils of women within those nations were forced to cease their activities. The International Council of Women had to renounce with regret its cooperation with the women of those non-free lands.

Still the Ukrainian women were very much interested in this international gathering and about 20 persons attended the sessions as guests. These were the members of the National Councils of Women of United States and Canada. They all benefited a great deal by the attendance as well as by intercommunication with the delegates of diverse nations of the free world.

Nevertheless, they regretted that the International Council of Women avoided even mentioning the plight of the women behind the Iron Curtain. It is astounding how an international organization, which is devoting so much consideration to the problems and rights of the womanhood all over the free world, would shun even noticing the existence of enslaved women under bolshevik barbarity. How can such an organization keep silent and forbear

With the Delegate of Pakistan

The United Nations Commission on the Status of Women recently held its 11th session in New York City. It was truly inspiring to me as a woman to see and hear women of varied backgrounds sitting together to discuss the many problems concerning the women the world over. One of the actively participating members of this Commission is Begum Anwar Ahmed, of Pakistan, whom I had the pleasure of interviewing shortly after the session.

On my way to the interview I was anticipating a meeting in an oriental setting — lush carpets, exotic furnishings, etc. — so I must confess to being somewhat disappointed at being ushered into an extremely modern but very lovely apartment, simply furnished and decorated in the lightest pastels. The sole oriental touch was Begum Ahmed herself in her beautiful sari of gold and pomegranate against a lovely warm-hued skin and black hair.

As a mother of a 16 year old son and 13 year old daughter, Begum Ahmed is vitally interested in the youth and the mother. She felt that this year's session of the

even to express its compassion with the women who had already been its members, but now have lost the membership because of political enslavement?

In our opinion, the International Council of Women ought to form a standing committee with the object of studying the problems and the conditions of life of the women of non-free nations. Some day when this curtain tumbles down, the International Council of Women will find itself in a pitiful position and will not be able to establish an amicable contact with them. The more so as the bolshevik propaganda is gradually affecting the backward countries of the free world and is finding the ways to the womanhood of these lands. Without studying and exploring those channels, no action would be possible or fruitful.

Irene Pavlikovska

Commission had at its closing focused attention and thinking of the problems of the working mother, and that this would be one of the most important topics for discussion at next year's session in Geneva. "We of the East have always thought," she said, "that the panacea of the world was 2 meals a day, adequate housing and education for all. When we come here to the West, where all this and more is available, we are shocked beyond words at amount of delinquency that exists among the youth." Begum Ahmed spoke of the apparent price, physically, emotionally and mentally, that a woman pays when she becomes a working mother, particularly of the working mother, in the family and society has radically changed — there is disagreement, however, as to the good or ill effects of this change. Pakistan can still be considered a newly independent nation and Begum Ahmed indicated that as such they were trying to adjust the economy of the country so that mothers would not be forced to go to work and leave their homes. Whether or not this would be successful, was, of course, difficult to predict, since any country's economy is dependent on so many factors beyond its immediate control.

Begum Ahmed told me that although the illiteracy rate is still very high in Pakistan, the government is trying to remedy the situation. Free, compulsory education is one of the provisions of the Pakistan constitution. The present school system in the cities is on 3 levels — co-educational primary to ..2 years of age, secondary schools with sexes separated, and the coeducational colleges. Begum Ahmed differed with most American educational thinking on coeducational schools throughout the system — she called the secondary school group "of dangerous age" with which everybody agrees — but whether keeping the sexes separate at this school level is advantageous, is a debatable point. At present, Be-

gum Ahmed said, the status of the villager is being improved and raised through agricultural and other improvements rather than compulsory education, although there are primary schools in most villages. The village women work along with the men in home industries and farming. In the cities there is still only a very small number of women teachers, doctors, nurses, telephone operators, secretaries, etc., with a gradual dribbling of women into factory work.

The leading women's organization is the All Pakistan Women's Organization with 50 branches — a multipurpose organization doing social welfare work and vitally engaged in the movement for women's rights. Pakistan also has business and professional women's clubs, a University Women's Federation and a very active Girl Guide Movement — the Pakistan Girl Scouts. Begum Ahmed spoke of the still active political interest among the women of Pakistan — still active because of the struggle for independence in which women took equal part with men. This political interest is being encouraged and nurtured among the young women of Pakistan through various organizations and youth movements and through the 30 seats in the Pakistan Parliament, given to women by the government for the next 10 years.

Our interviewer ended socially with a cup of tea and a chat about our respective teenagers.

Alexandra L. Riznyk

THE WORLD UNION OF CATHOLIC WOMEN'S ORGANIZATIONS

On September 29 will start at Rome, Italy, the Congress of the World Union of Catholic Women's Organizations. The theme of the Congress will be "The Mission of Catholic Women in the Modern World." It will have three main points of interest:

"Catholic Women at Work Throughout the World" — a survey of Catholic women's activities.

"The Development of Christian

Personality in the Adult Woman," where women from different continents will study the problems of adult education.

"Hunger in the World," with the cooperation of FAO (Food and Agriculture Organization).

Commissions by continents will study how associations of Catholic women may best develop their lines of action with a view to a more specific and a more methodic formation of Catholic women's personalities, especially among women from hitherto underprivileged milieux.

The last day of the Congress will be held at the FAO (Food and Agriculture Organization) headquarters, and will be entirely given over to studying the problem of starvation in the world against which, for several years now, Catholic women have been conducting a campaign.

Coming Events

With this issue we are introducing a new column "Coming events" where data of important activities of the UNWLA Branches will be given. The informations must be sent one month in advance.

*

The Conference of the Regional Councils start in October: On October 13 will be held the Regional Conference in Rochester, N. Y., for UNWLA Branches from Rochester, Buffalo, Syracuse and Utica, N. Y.

On October 20 will be held the Regional Conference in New York for Branches from New York and vicinity.

On October 27 will be held the Regional Conference for Branches from Philadelphia and vicinity at Philadelphia.

*

Branch 23 of UNWLA in Detroit, Mich., celebrates its 25th anniversary on October 6 in the Ukrainian National Club in Detroit, Mich.

*

Branch 24 of UNWLA in Elizabeth, N. J., celebrates its 25th anniversary on October 12 in the Ukrainian Hall in Elizabeth, N.J.

In the Dniester Region

The Dniester River encircles from the north a triangle of elevation of Pokuttya, a part of West Ukraine. This is a rich, fertile district sloping toward the river. In this region the folklore has been shaping uniformly, although the territory sometimes used to be divided by the boundaries of foreign nations. Hence even the costumes of this part of Ukraine reflect similar characteristics.

The woman's costume predominantly presents an elongated silhouette, varied colors and ornamentation. There are still extant some ancient traits which may link the designs to antiquated form. One of these may be a wrapper, i.e. a woolen quadrangle which served to fold around the lower part of woman's body. She enwrapped it tightly over the shirt in like manner as she did with her skirt. This wrapper is

beautifully interlaced after multi-colored designs.

The ornaments of this region abound in great splendor. The dresses as well as the embroidery there are exquisite. And the variety of stitches is so extensive that one may find the most antiquated diversity along with the newest ones.

The man's garb is more modest. Still it is likewise distinguished by embellishments, notably by embroideries. The man's shirt possesses very interesting form, namely since it is being worn over the pants. At some places it reaches the knees thus elongating his stature.

The folk costumes of the Dniester region form an interesting type distinguished from other patterns by its special features.

UKRAINIAN DISHES

Fresh Fruit Cup With Wine (4-6 servings)

2 oranges
1 grapefruit
1 banana
1 pear
½ cantaloupe
1 apple
juice of one lemon
½ cup sugar
½ cup dessert wine (Sherry, Port, Muscatel or Tokay)

Peel and cut fruit into pieces. Add sugar and lemon juice and mix well, being careful not to mash the fruit.

Pour wine over all and allow to stand several hours in ice box, stirring once or twice.

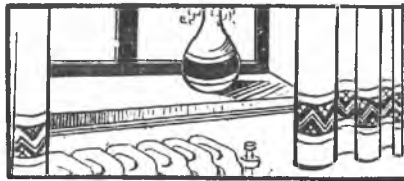
OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Authentic costume from the Dniester region.

У НАШІЙ ХАТІ

Поливання квітника

Як знаємо, без води рослина не може розвиватись. Одні потребують її менше, другі більше. Волоскові корінці рослин можуть побирати потрібні їм речовини лиш у розпушеному стані.

Не значить це, щоб ми кожного дня мали поливати наш квітник. Це вимагало б багато води і втомило б нас непотрібно. Підливаємо час від часу, але основно, і стараємось, щоб вода не заскоро випарувала і вийшла квітникові на користь.

Інакше підливаємо свіжо посажені рослини, а йнакше — цілі травники й квітники.

До підливання вживаємо городової коновки, що не повинна поміщувати більш двох і пів гальона води. Більша коновка не тільки заважка, але й струм її за сильний.

До поливання травника чи цілого городка вживаємо вужа. Влучивши його до водопроводу, прикріплюємо на кінці розпиляч, що розприскує воду. Розпилячі можуть бути також автоматичні і з них, при відповідному наставленні рівномірно розпилюється вода у формі дощу. Це приладдя недороге і дуже практичне. Автоматичні розпилячі корисні також тим, що краплини води поволі переходять через повітря, дещо ogrіваються і легенько, неначе дощ, зрошують рослини.

До підливання найкраще годиться дощівка. На жаль, не все можемо її мати. Тому добре рано напустити в бочку води з водотягу, а шойно ввечері нею підливати.

Свіжо посажені квіти треба так підливати, щоб вода доходила до їх коріння. Тому посадивши рослину, робимо довкруги неї „мисточку“, себто рівчик, що задержить воду. Помагає також підсапати землю довкруги рослин. Тоді земля не засклеплюється і воздух має доступ до коріння. Інакше во-

но не має потрібних речовин і рослина нидіє, а то й гине. Добре є, висапивши рослини, посипати навколо них компостом або торфом „пітмос“ Компост і торф задержують добре вогкість і не допускають до засклеплення.

У городничій практиці є відомий „болгарський“ спосіб садження рослин. У приготовану ямку налити пів літри води. Корінь рослини намочити у розроблену з водою глину й посадити у ямку. Шойно тоді присипати це сухою землею. Суха земля не допускає до висушування ґрунту. Все ж таки треба пам'ятати, щоб по якомусь часі й її підсапати.

Коли поливаємо квітник городовою коновкою з ситком, стараємось держати ситко низько над рослиною. Поливаємо все по кілька разів, щоб земля не замулювалась, вода не спливала на боки, а вся входила в землю.

Весною підливаємо і поливаємо лиш уранці, щоб земля впродовж дня могла нагрітись. Влітку натомість це краще робити ввечері. Ніколи не підливаємо під час сонясного дня.

Запотребування на воду в поодиноких рослин є різне. Коніфери (шпилькові деревця) за виїмком сосни, ялиці Дугляса і ялівців, потребують для свого розвою багато вогкості. В суху осінь перед морозами мусимо їх добре піділляти, а коло пня під ними насипати торфу або листя, щоб ту вогкість якнайдовше задержати. Також багато вогкості потребують рододендрони.

Травники вимагають під час посухи поливання, хоч два рази на тиждень. Без поливання під час липневих і серпневих спек травник стає сірий або жовтий. Шляхетні трави пропадають, а фрустуть буряни, що їх тяжко опісля позбутися.

Квіти під деревами в першій мірі

потребують підливання, бо вони мусять ділитися вогкістю з деревами. Так само квітники під муром, виставлені на сильніше діяння сонця, без поливання не можуть розвиватись. Деревця, що ростуть посеред травника, треба також сильніше підливати, бо мурава забирає їм вогкість. Молоді овочеві деревця потребують сталого підливання по завязанні овочів, бо через брак вогкості їх овочі обпадуть.

Коли в нас, на Україні, даючи відповідний добір, можна було обмежити підливання, то у східніх стеях ЗДА без під- і поливання є неможливо мати гарний городець. Нагла спека може знищити протягом двох тижнів найкраще заложений квітник. **Роман Коцик**

ЛІТНІ ДРІБНИЧКИ

Для виїзду на вакації потребуємо різних дрібничок, що розвеселяють нам життя. Бо ж саме в часі наших вакацій хочемо різноманітності, не тільки людей і околиць, але й нашого вбрання.

Для вигоди на пляжі послужать нам два квітчасті рушники, розміру 24x48" Щоб охоронитись від соняшного проміння ладимо з них нагортку. Це є — зшиваємо вздовж, залишаючи отвір на шию. Оба кінці твоять широкі рукави. З обох боків зшиваємо вільно стан. Із того матеріялу, що відпаде збоку, пришиваємо зпереду по великій кишені. Це зручна нагортка поверх купального строю або шортів.

Дехто воліє легшу нагортку. Тоді послужить вислужена сорочка нашого чоловіка. Можна відняти комірець, заступивши його стоячком, а в стані відрізати поли й стягнути долішній край на тасьму. Вийде з того зручна блузка, яку можна натягнути до шортів.

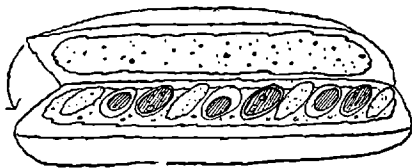
Із господарських показів

Господарські покази Ірини Кашубинської подають не тільки прикраси на полумиски, але також і практичні вказівки. Недавно тому вона демонструвала у Філадельфії начинювані канапки. Літньою порою, коли беремо їжу на дорогу, це дуже практичний спосіб. Начинити бохончик хліба і взяти з собою у похідній ледничці — їжа готова! Хто має в торбі, той сяде і на горбі!

Начинювані канапки

Потрібно:

- 1 подовгуватий хліб, найкраще італійський, разовий
- $\frac{1}{2}$ ф. сиру Піменто
- $\frac{1}{4}$ ф. масла
- 1 мала пушка сардинок
- 2-3 варені яйця
- 2 огірочки
- кілька платків ковбаси

Розкroїти хліб вздовж по половині. Вижолобити мякуш. Втерти сир Піменто (це лагідний сметанковий сир, змішаний із паприкою) із маслом. В літі можемо не давати сардинок, що спричинюють спрагу, а коли сир замало квасний, тоді скропити трохи цитриною. Наповнити тим одну половинку хліба і наложити рядами — платки твердо звареного яйця, огірок і ковбаси. Другу половину хліба теж виповнити сиром і накрити нею першу. Завинути в папір і покласти до леднички. За годину можна вживати. Покроїти на скибки гострим ножом і подавати на листку салати. Виглядає дуже апетитно.

ПЕРЕД НОВИМ ШКІЛЬНИМ РОКОМ

Молодь, що вийшла з середніх шкіл, уже підготовляється до дальших студій. Одні пішли на працю, щоб підробити, другі готуються на пластові табори, а треті... відпочивають. Та більшість уже мріє про студентські часи та настрої...

В американських журналах появляється poradnik для молодих дівчат, т. зв. „фрешменок“, що їм прийде в першому році придбати з одягу. Бо каледжі мають тут свої звичаї. В деяких є оживлене товариське життя, інші відбувають часто проламні вечорі чи врочисті зустрічі. В багатьох управляють різні спорти. Отже треба заздалегідь знати, що саме потрібно молодій дівчині взяти з собою.

Poradnik виданий у порозумінні з управою каледжу. Тому визначено докладно, що одягають молоді дівчата на виклади, а що на товариські вечорі. Щоденне вбрання складається з блузки і спідниці, доповнені светерами. У більшості випадків є застереження проти штанів, що дозволені тільки в дівочих каледжах, та для спорту в коедукційних. Для товариських okazій вимагають короткої вечірньої сукні або строю „кактей“. Тут і там виринає потреба для довгої, вечірньої сукні.

Окрема увага присвячена й кліматичним умовам. Наприклад університет у Міннеаполісі і Мідлбері припорукає тепле зимове вбрання, а в Ітаці звертає увагу на потребу дощовиків. Каледж у Мессечусетс і Айдаго передбачають лещетарський виряд. Деякі каледжі підкреслюють, що кладуть більший натиск на старанність вигляду, ніж на стиль і пишноту вбрання.

Молодим господарям

Літньою порою стараємось облегшити нашу кухню. Нікому не смакує тоді товста, ситна страва. Кожному хочеться заспокоїти голод худим мясом, рибою, городинною. В літі багато більше пемо, як зимою.

Цінімо тоді нашу ледничку. Як вона стає нам у пригоді! Не тільки перетримує мясо й овочі, але гасить нашу постійну спрагу.

Які напої готуємо на літні дні? Дехто любить держати у слойках чисту, переварену воду. Другий знов ладить вранці ясного чаю з цитриною. Третій заправляє воду

малиновим соком. А ще дехто любить овочеві соки (джуси), що їх можна дістати у харчевих крамницях у великому виборі.

Американці цінять і вживають до полуденку молоко. Воно поживне, гасить спрагу і в тутешньому кліматі неоцінене. Запобігає небезпеці інфекції та лікує слабші шлунки.

Які напої подаємо тепер при гостині? Пиво й горілка, а навіть вино — затажки для короткої товариської зустрічі. Куди більше вдячні мішані „дрінки“, що складаються з дрібки алькоголю, розведеного содовою водою. Бувають дуже цікаві комбінації. Підносять настрої, не обтяжуючи організму та гасять при тому спрагу.

Окрім того ще морожені чай і кава мають теж своє місце.

Із листів до Редакції

ЧИ МАЛІ ДІВЧАТКА НЕ МОЖУТЬ НОСИТИ ВІНОЧКІВ?

У вас була згадка про те, що малим дівчаткам не лицює одягати віночків, бо це привілей дівчини-відданиці. А ці віночки справляють їм таку радість!

Пріса Витвицька
реф. мистецтва 66 Відд. СУА

Властиво головною прикрасою для малої дівчинки — це кольорова стрічка, якою обвиває гладко зачесану голівку. Звичайно застромлює за стрічку одну-дві живі квітки у літі або й штучні, що її випросила у старшої сестри. Не уявляє собі, як мило виглядає така громадка у червоних, зелених і синіх стрічках! Коли б тільки спробували це перевести по наших школах, тоді напевне віддали б їм перевагу.

Але не можна боронити й дівчаткам віночка, коли вони так дуже собі бажають! Дитяче личко у вінку — це не такий прогріх, як вінок поверх розвіяного волосся, або до старшого обличчя. Проти цього треба діяти у першу чергу.

Ред.

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полумя“ — твори Л. Українки англ. мовою?

Малинова юшка з грінками

Потрібно:

- 1 ф. малин
- 1 цитрина
- ½ склянки сметани
- цукру до смаку

Сполокати малини й перетерти через сито. Зернятка й м'язь, що лишилась, залити водою, додати цукру до смаку, заварити й переїдати. Лишити, нехай прохолоне. Тоді додати перетертий сок із малин, влити сметану і втиснути стільки соку з цитрини, щоб було легко квасне. Лишити в ледничці, щоб було холодне.

Грінки білого хліба присмажити в „товстері“ або на пательні з обох сторін. Покроїти скоро на квадратики. Подавати окремо до юшки.

Начинювана калярепа

Потрібно:

- 10 каляреп
- ½ ф. телятини
- 1 яйце
- ½ булочки
- 1 цибуля
- 1 ложечка масла
- 1 ложечка січеного кропу

Обібрати калярепки, зрізати верхівки, видовбати серединки й наложити їх м'ясною начинкою. М'ясу начинку зладити з м'ясоного м'яса, намоченої й видушеної булки і ясно присмаженої цибулі. Прикрити верхівками, заллати трохи водою, і душити, аж змякнуть.

Зладити засмажку з масла й муки, розвести зимною водою і влити до каляреп. Посолити й душити разом ще чверть години. Перед поданням обсипати січеним кропом.

Лігня салата

Потрібно:

- 3-4 моркви
- 3-4 калярепи
- 1 свіжий огірок
- 10 редьковець
- цукор, сіль
- 1 цитрина
- олива

Всю городину, крім редьківці

обібрати і втерти на грубій термі. Заправити сіллю, цукром, соком із цитрини й оливою до смаку. Замість оливи можна перед поданням додати трохи сметани.

Битки в помідоровій підливці

Потрібно:

- 1 ф. телятини
- городина (морква, салера, зелена фасолька, калярепка, цибуля)
- 3 ложки помідорових повил
- 1 ложка масла

Повздовжні скибки м'яса побити, посолити, обкачати в муці і обрум'янити на гарячому маслі. Окремо пошаткувати дрібно всю городину, включно з цибулею. Заллати невеликою кількістю води і варити більше в парі. Коли вже змякне, додати помідорових повил, вкинути туди ложку масла і вилжити битки. Душити разом ще пів години.

Бросквині у шумі

Потрібно:

- 6 великих бросквинь
- ½ склянки джему
- 6 білків
- трохи ру
- 6 ложок цукру
- трохи січених мигдалів

Обібрати бросквині, зрізати верхівки і обережно гострим ножиком вийняти кістку. В середину вложити ложечку джему з полуниць або морель. Скропити румом. Уложити в огнетривалій посудині і покрити шумом із білків, що вбитий із цукром. Зверху посипати січеними мигдалами. Вложити до легкої печі на 15-20 хвилин.

Мигдаловий торт

1.

Потрібно:

- 6 яєць
- 1 горнятко пересіяного цукру
- 3 ложки соку з цитрини
- 1 ложечка цитринової шкірки
- ½ ложечки цинамону
- 1 горнятко чищених мелених мигдалів
- ½ горнятка тертої булки
- ¼ ложечки соли
- ½ ложечки мигдалового запаху

Вбити жовтка аж побіліють. Постепенно додавати цукор, і бити далі, щоб було пухке. Влити поступенно цитриновий сок, шкірку, цинамон, мигдаловий запах. Потім добре вимішати з мигдалами і булочкою.

Вбити добре білка, але щоб шум

не був надто тугий. Покроїти його і домішувати обережно до маси, аж поки маса не втягне його в цілості.

2.

Окремо приладити 8-інчові тортивниці, вимастити і вилжити дно восковим папером. Помастити папір також. Влити туди масу. Пекти в мірній печі на 350° впродовж 40 хвилин.

Вийняти тортивницю на рушт, прохолодити, а потім вийняти торт. Коли вже зовсім прохолоне, тоді відняти папір і помастити начинкою. Покрити білою склицею і прикрасити білими мигдалами.

Цитринова начинка

Потрібно:

- 2½ ложки цитринового соку
- 6 ложок помаранчевого соку
- ¼ горнятка води
- ½ горнятка цукру
- 2 ложки муки
- ½ ложечки соли
- 3 жовтка
- ½ ложечки цитринової шкірки

Влити всі складники до риночки вставити до посудини з киплячою водою. Мішати й варити, аж згусне. Прохолодити і перекладати коржі.

Примітка. Коли б трудно було вийняти торт із тортивниці треба подержати її над мірним вогнем. Це звичайно допомагає легше вийняти його.

УЛЮБЛЕНІ СТРАВИ СЛАВНИХ ЛЮДЕЙ

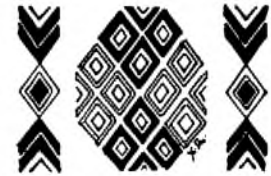
Жіночий Пресовий Клуб видав недавно тому куховарську книжку. Вона не вміщає поради для журналісток, як заварити скоро смачну їжу. А навпаки — подає старосвітські, складні приписи страв, що смакували славним людям. Відколи жінки увійшли у пресу, як працівниці, зуміли видобути від них, чи від їхніх дружин оші таємниці.

Центральне місце у книжці займає припис на пай із полуниць — улюблена лакоминка президента Айзенгавера. Свіжо спечений, покритий битою сметанкою, смакує і іншим американським особистостям.

**Куховарські зшитки
ОВОЧІ й ГОРОДИНА
Упорядкувала Н. Костецька
Ціна зшитка 60 ц.**

Українська вишивка

ВИШИВАНА БЛЮЗКА

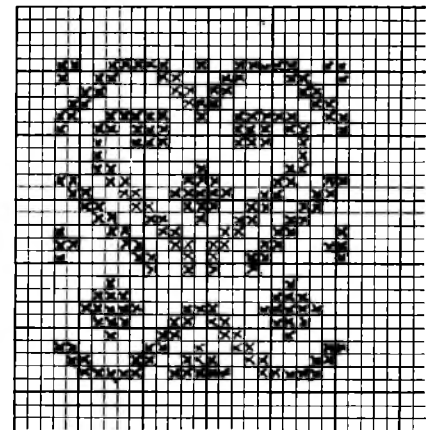
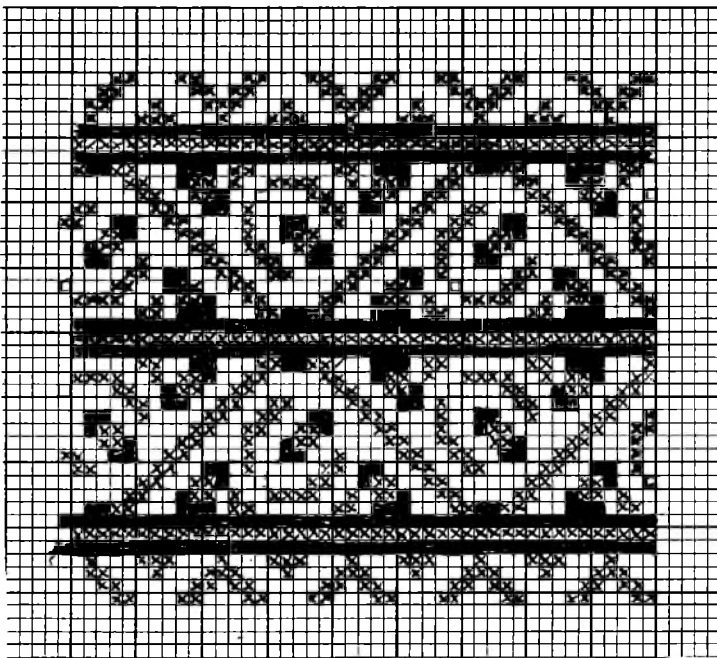
Часто зустрічаємо спроби примістити вишивку й на темному матеріалі. До цього годиться добре чорна або сіра блузка, на якій кож. на вишивка буде добре виглядати. Треба тільки уважно дібрати кольори, щоб корисно відбивали.

Подаємо зразок блузки, виконаної в Києві. Як матеріал може послужити чорний або сірий шовк чи батист. Прикрашена вставками (полицом), нижче вставки розміщені ще два мотиви. Пазушка обведена вузьким мотивом із вставки.

Взір до темної блузки

Легкий хрестиковий взір добре підібраний до темного тла. На чорному чи ясно-брунатному споді гарно виглядатиме сполука двох гарячих красок: помідорова ч. 900 і 947. На сірому споді можна спробувати два відтінки синього, як ч. 797 і ч. 334.

Вишиваний мотив

Нижче вставки (полика) розміщені два мотиви, основані на тому ж рисунку.

Цікаве жученятко

У жучихи-мами було жученятко та таке мані-і-сіньке. Мама-жучиха мала чудові, шовковисті крильця, які закривала, як плащиком, другими, коротенькими, твердими крильцями червоного кольору з чорними цяточками. Звали її „Боже Сонечко“. Це була дуже добра мама й любила своє жученятко.

А воно зовсім подібне було до мами, тільки вдвоє менше. Гарно їм жилося у їхній хатці, що містилась на кущику шипшини. Коли сонечко гріло, тоді жученятко з мамою вилазило на сам вершечок кущика, гріло свою спинку, розправляло вусики й милувалося чудовими квітками, що цвіли на шипшині. А коли починався дощ, тоді мама кликала жученятко та казала йому скоро ховатися під листячко, де вони могли спокійно спати. І завжди мама-жучиха казала:

— Дивись, жученя, не втікай від мене, не залітай далеко від нашого куща! Ти — маленьке, а там далі може бути багато небезпечного для тебе.

Та жученя було неслухняне й дуже цікаве.

— Ну й що той наш кущик і що той лісок! От якби полетіти далеко-далеко, так як он ті пташки літають! — думало жученя.

І от одного разу, як мама дрімала на пелюстках шипшини та вигривала на сонці спинку, жученятко розправило на сонці крильця й тихенько піднялося вгору. Гарний то був льот!

Легенький вітрець ніби гойдав його у повітрі, а йому здавалось, що це воно так саме летить, підіймається вгору і падає вниз, то пливе в один бік, то в другий. А над ним плули легкі, білі хмарки, дивилося сине, блискуче небо. Так летіло жученя, летіло й не помітило, як десь далеко позаду лишився рідний лісок, кущик шипшини й мила мама-жучиха.

Зустріло воно на дорозі хруща.
— Зум-дж! Зум-джу-у! Гей ти,

мала комашко, куди це ти летиш та ще й сама? — загукав хрущ.

— Хочу світ побачити. І зовсім я не малий! — ображено відповіло жученя. — Я вже скоро буду такий великий, як моя мама.

— Дивись, не залітай далеко! Не знайдеш потім дороги додому... загув хрущ, але жученя ніби не чуло, полетіло далі.

Тепер воно вже летіло над полем, а лісок тільки чорнів на обрії. Гарні були ниви! Пшениця викидала колос, а овес жолівався від вітру: неначе срібні хвилі бігли по вісяному полі. Скрізь голубили, червоніли й жовтіли польові, пахучі квітки. Довго літало жученятко, розглядало колосся, квітки, бджілок, що дбайливо збирали мед з квіток та не помітило, як сонечко почало схилятися на захід. Стомилось жученя, спати захотіло, але лісок, рідний куш шипшини та люба мама були далеко-далеко... І тут на біду не попадалась йому назустріч ніодна комашка, а дорозу додому воно забуло.

Стало жученя летіти скоро-скоро. Побачило дерево, яке нагадало йому рідний лісок та й направило до нього свій льот. Летіло так швидко, що не помітило, як наткнулося на гілку, вдарилося й упало.

А то була верба, що росла над струмочком. Наше жученя прямо впало у струмок.

— Ой, рятуйте, рятуйте, потопая! — зумкало бідненьке. На березі сиділа маленька жабка. Вона побачила, як борсалось жученя у воді. Стриб-стриб та й поплила до нього. До рота вона взяла листок.

— Гей, ти, мале, вилазь на листок, квакнула.

Бідне жученя зібрало останні сили і вчепилось за листок. Вилізло на нього. Крильця в нього обмокли, не могло більше летіти. Жабка потягнула листок до берега.

— Ква! ква! Кумо, що ти везеш собі на вечерю? — заквакали з

берега другі жаби. Жученя затремтіло:

— Мабуть зістє мене ця жабка. Ой, де ж це моя мама? Але жабка відповіла своїм приятелькам:

— Та ні, це ж не муха, а жук — він твердий, не підходить мені на вечерю. Хай обсохне й летить собі. І жабка витягнула листок із жученям на беріг. Коли жученя трохи обсохло, запитало жабки, що саме недалеко нього полювала на мушок, чи не знає вона, як йому добратися до мами.

— А де ж вона живе? — запитала жабка.

— На шипшині, у ліску.

— Ё-е то далеко! Обсихай-но швидше та лети собі скоріше, бо я тебе пожалувала, а от прийдуть старші, то може й не помилюють тебе — зідять.

Після такої відповіді жученятко не барилось, швидко звилосся вгору і знову полетіло. А сонечко спускалося все нижче й нижче. Страшно було летіти і вже немилый був жученятку світ. Коли почуло воно рідне „зум-зум-зум!“ Це люба мама вилетіла з ліска, шукаючи свого синочка. Хрущ розказав їй, що зустрічав його. Як зраділо жученя, важко розказати. Зум-зум-дж! Полетіло воно разом із мамою до рідного куща шипшини.

Ніна Наркевич

ЛІЧИЛКИ

1. Котику сіренький,
Котику біленький,
Котик волохатий,
Не ходи по хаті,
Виходь краще
Нас шукати!

*

2. Ходила квочка
Біля кілочка,
Водила діток
Біля квіток. Квок!
Раз, два, три!
Гру почнеш ти!

(„Готуйсь“, ч. 2, 1953)

БІЛЯ СТАВКА

Зелена жабка над ставочком
Заквакала на беріжку:

— Новину знаю я цікаву,
Всі слухайте — я розкажу!
Швиденько рибки підпливали,
Метелики, бабки злігались,
Новину жабячу послухать,
Жуки й комашки позбігались.

Всі жабку колом обступили,
Мовчать і слухають уважно.
Вмостилась жабка на камінчик,
Заквакала до них поважно.

— Цю ніч я так погано спала,
Поганий настрій вранці мала,
Нічого їсти не хотіла,
І ніби голова боліла...

Я вирішила для розваги,
Пройтися трошки по гайочку —
І там людських дітей узріла
Під деревами в холодочку.

Які веселі це створіння,
Та й розумненькі всі, нівроку,
Співають гарно, машерують, —
Я довго приглядалась збоку.

А потім сіли кругом пані —
Вона їм щось оповідала,
А потім знову щось співали,
І дуже гарно танцювали.

Щоб вам про це розказати,
Я до ставочка поспішила,
Забула, що погано спала,
Що голова мені боліла.

Я запропонувати хочу
Усім вам, любе товариство,
Забавмося і ми так трохи, —
Я думаю, що це корисно.

Хвостами рибки враз крутнули:
— Ми ж не зуміємо співати!
Жуки й комашки стурбувались:
— Ми не умієм танцювати!

— Машерувати ми не вмієм...
Мало не плаче синя бабка.
— Ми зараз все це улаштуем —
Так заспокоює всіх жабка.

— Жуки! Комашки! По чотири
Рядками рівними ставайте!
Ви будете машерувати,
Лише сигналу почекайте.

Вам, рибоньки, там у водичі
Водити хорівід годиться.
Бабки, метелики пильнують!
Ви колом над ставком танцюйте.

А я із сестрами-жабками
Співати будемо вам хором.
Отак то ролі подливши,
Забаву зробимо чудову!
Жабки розсілись на камінні,
Заквакали, заджерготали,
Жуки з комахами рядками
По бережку машерували.

Бабки синенькі над водою
З метеликами танцювали,
Веселі рибки у ставочку
Моторно „Шума“ заплітали.
Такий зняли над ставом галас...

О! Голосний концерт той був!
Аж сірий журавель цибатий
З болота, здалеку почув.

Відразу прилетів на беріг,
Наставив дзьоба, націлівсь,
Вже тишиться, що щось піймає
Та трохи бідний помиливсь...

Бо через той мисливський запал
Якийсь камінчик зачепив.
Камінчик покотивсь у воду...

Бе-рех! І шуму наробив.
Враз припинилася забава...
Всі врозтіч! Хто куди сховавсь.
Нічого не ввіймав цибатий
І з „довгим носом“ він зоставсь.

Лідія Гаєвська-Денес

ЛИСИЧКА І ДЯТЕЛЬ

З лісу вибігла лисичка. Огляну-
лась кругом, нічого небезпечного
не завважила і скоренько побігла
до річки.

На дереві сидів червоноголовий
дятель і довбав своїм довгим дзьо-
бом кору. Він добував з-під кори
хробаків. Всі дятелі є лікарями лі-
сів, бо винищують різних шкідни-
ків дерев. Побачив лисичку й ка-
же:

— Добридень, Лисичко! Ти ку-
ди так поспішаєш?

— От, біжу до річки, хочу ску-
патися. Багато всякої нечистоти
загніздилося в моєму хутрі. Хочу
позбутись цього.

Дятель глянув на лисичку й по-
хитав головою:

— Нічого тобі купання не помо-
же. Хроби сидять у своїй шкірі й
води не бояться. Дам тобі іншу
раду, як їх позбутись.

— Ні, дякую тобі, дятелю. Ти
лікар дерев, а не наш, звірячий.
Ми маємо свій спосіб. Бувай здо-
ров!

Лисичка добігла до води й обер-
нулася до неї задком. Хвіст спу-
стила до землі й дуже обережно,
дуже поволі стала занурюватись
у воду. Так влізла туди, аж тільки
носик визирав з води. Потім дала
нурка й виплила в іншому місці.
Вилізла на беріг, обтрусилась і по-
бігла до дятеля похвалитись.

— Ти бачив, як я позбулась до-
кучливої комашки? Блохи та інші
наші шкідники не люблять зимної
води і втікали на сухе місце, коли
я влазила до води. Все зібралось
на носі. Я дала нурка й вони пото-
нули. Правда, я хитро зробила?

(Докінчення на обгортці)

А я із сестрами-жабками
Співати будемо вам хором

Наша делегація повернулася із конгресу Міжнародної Жіночої Ради у Монреалі зі свіжими враженнями. Дещо з того появилсь уже в цьому числі. Але усний звіт учасниці зможуть зложити щойно восени, коли вже почнеться громадський рік.

* * *

Літньою порою замерла громадська діяльність — сходи й доповіді. Але зате люди подорожують, відвідують себе. Тому більше нагоди до зустрічей і розмов. Чому не використати їх для добра нашої організації?

Кожна Союзянка, що прибуває до українського осередку, повинна відвідати голову чи містоголову місцевого Відділу, щоб познайомитись та поготорити про різні справи. Напевне й кілька членок зійдеться радо, щоб її повітати. Це допоможе скріпити взаємини зорганізованого жіноцтва і оживить їх свіжими враженнями.

* * *

Головною темою Окружних Зїздів будуть цього року організаційні справи. Доповідь на цю тему виголосить відпоручниця Централі.

Намічено також побічні теми — як звязки (культурна пропаганда) і виховні справи (готовість української матері). Окрім того можна видвинути й щось актуальне в даній окрузі.

* * *

Побажано було б, щоб Окружні Зїзди цього року працювали при допомозі комісій. Комісію для кожної теми варто вибрати наперед, щоб вона мала час усе опрацювати й ухвали підготувати.

* * *

Деякі Окружні Ради подали вже речинець Окружних Зїздів. Окружна Рада в Рочестері скликає його на 13. жовтня, Окружна Рада у Філадельфії на 27. жовтня, а Окружна Рада у Нью Йорку на 20. жовтня. Важне, щоб скоро восени розпочати ними працю в окрузі.

* * *

На вакаціях є добра нагода приєднати нових передплатниць. Стрічаємось із новими людьми й старими знайомими, які не мали ще нагоди заізнатися з журналом „Наше Життя“ Дайте їм цю нагоду! Тих, що приєднують нових передплатниць під час вакацій, проголосимо в журналі.

* *

А впрочім не пригадуємо вам ніяких обовязків чи залеглостей! Подорожуйте, відпочивайте і набирайте сил до праці! По цілорічних трудах, ви собі на те заслужили!

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА від 1. до 24. червня 1957:

Річна вкладка і Організаційний фонд:		
Від. 30	Клівленд	20.00 5.00
35	Озон Парк	10.00 5.00
48	Філадельфія	20.00 5.00
50	Бетлегем	20.00 5.00

Фонд Централі:		
Від. 35	Озон Парк	10.00
42	Філадельфія	65.00
48	Філадельфія	50.00

Резервовий фонд:

Від. 30	Клівленд	10.00
35	Озон Парк	5.00
48	Філадельфія	10.00
50	Бетлегем	10.00
57	Ютика	10.00

На Дім СуУА:

Від. 57	Ютика	25.00
---------	-------	-------

Вкладка до СФУЖО:

Від. 48	Філадельфія	7.50
---------	-------------	------

Конвенційний фонд:		
Від. 30	Клівленд	5.00
35	Озон Парк	5.00
57	Ютика	5.00

Стипендійний фонд:		
Від. 57	Ютика	5.00

Фонд „Мати й Дитина“:		
Від. 1	Нью Йорк	80.00
20	Філадельфія	31.00
32	Ст. Луїс	45.00
47	Рочестер	31.00
63	Дітройт	11.00
А. Ковальчук, Грейт Медовс		5.00
Ст. Лісікевич, Дітройт		3.00

Пресовий фонд „Н Ж.“:		
Від. 30	Клівленд	5.00
32	Ст. Луїс	10.00
57	Ютика	3.00
Н. Н. Люксембург, замість квітів на могилу бл. п. І. Бонковської		5.00
М. Фецачин, Парма		3.00
О. Волошин, Нью Йорк		2.00
А. Латішевська, Бруклін		1.50
А. Кухта, Клівленд		1.00

На „Фонд 500“:		
Від. 19	Амстердам	23.55
32	Ст. Луїс	100.00
47	Рочестер	342.24
50	Бетлегем	5.00
Н. Цегельська, Бетлегем, з нагоди відвідин чл. СуА в її новім домі		5.00

Фонд сл. п. О. Кислевської:		
Центр. Управа Ліги Укр. Катол. Жінок, Торонто		75.00
Ліга Визволення України, Торонто		20.00
Катря Пелешок, Нью Йорк		10.00
З подякою		

А. Кульчицька, фін. секр.
А. Сивуляк, касієрка

ДО СПІВРОБІТНИЦЬ „НАШОГО ЖИТТЯ“ І ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕН- ТОК СУА

Дуже часто наші дописувачки сподіваються, що дописи, надіслані у другій половині місяця, появляться у черговому числі. З огляду на переважання друкарні матеріал числа вже мусить бути готовий у половині місяця. Тому тільки дописи, що наспіють до 10-го кожного місяця, можуть з певністю увійти до чергового числа.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА

Звіт із конгресу в Монреалі

Дня 2. липня Окружна Рада США скликала ширші сходи членства для вислухання звіту наших делегаток на конгрес Міжнародної Жіночої Ради. У Домі США зійшлися численно членки і гості. Складали звіт пп. Олена Лотоцька, Ірина Павликовська і д-р Наталя Пазуняк.

П-ні І. Павликовська подала загальні дані про Міжнародну Жіночу Раду, її постанови і розвій та взаємини нашого жіноцтва з нею. Її доповідь подана частинно у „Вістях СФУЖО“. З її слів присутні почули про шлях, яким українське жіноцтво добивалося співпраці з цією найстаршою, міжнародною централею.

П-ні О. Лотоцька порівняла наперед конгрес у Гелсінкі із цим недавнім та зясувала його перебіг. Весь матеріал конгресу підготували численні комісії. Вони засідали в перших днях конгресу, а потім видвигнули справи на пленумі. У висліді ухвалено резолюції конгресу, а з них найважлишу — протест проти вжитку атому до зброєння.

У перебіг конгресу вплетено численні товариські зустрічі і прогульки. Головною нагодою було прийняття, яке влаштував для делегаток генерал-губернор Канади у своїй палаті в Оттаві. Також амбасади різних держав приймали своїх відпоручниць.

Доповідниця описала прийняття для делегаток-чужинок, що його перевели українські жіночі організації Монреалу (гл. ст. 14). Прощальне прийняття влаштував мейор міста у старому замку, що його побудовано при заснуванні міста.

Д-р Наталя Пазуняк мала вдячне завдання описати поодинокі делегації та схарактеризувати їх. Її враження з відкриття конгресу подаємо на іншому місці. Та виступи делегаток, їх вигляд та по-

одинокі епізоди зарисувала дуже виразно перед слухачами.

По закінченні доповідей присутні ставили ще питання. Милоу товариською гутіркою закінчився вечір, що залишив багато цікавих вражень.

Л. Б.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Сходини Окружної Ради

Згідно з ухвалою Окружного Зїзду з 27. жовтня 1956 р. Окружна Рада в Дітройті приступила до акції за приєднанням членства під кличем „Станьмо до праці взаміну за 500 жінок, що згинули в Кінгірі“. У звязку з тією акцією Окр. Рада скликала дня 30. березня ц. р. ширші сходи членок і запрошених ними гостей в Українській Хаті при вул. Грейлінг. Як членки так і гості одержали перед тим повідомлення з програмою сходин. П-на Ольга Шустакевич, голова Окр. Ради в Дітройті привітала присутніх і представила їм голов усіх Відділів, які діють на терені Дітройту, Управу Окр. Ради та містоголову Централі США з Нью Йорку.

Сходини провадила п-ні Олена Климишин, яка також дала обширний реферат на тему „Роля Союзу Українок у громадському житті. Прелегентка представила розвій жіночих організацій від перших початків до нинішніх часів, себто від заснування Клубу Русинок у 1894 р. Навязала до нашої історії, до поневолення нашого народу окупантами, які нищили нашу інтелігенцію, а також і нашу культуру. В ті найжахливіші часи українська жінка не заломилась, а стала виховницею нового покоління, плекала наше мистецтво, зберігала нашу культуру, а навіть виплила на міжнародньому форумі впереджуючи в цьому захід, як бл. п. Олена Кисілевська — сенаторка і Мілена Рудницька — посолка. Українська жінка стала до бою за права людини зі зброєю, як в УСС і УПА, а навіть голіруч проти узброєно-

го в танки ворога в таборах на засланні, де героїчно гине. Тому ми, жінки в вільному світі, живучи в добробуті, не повинні бути байдужими до справ, які ми тут на еміграції повинні вести, а саме не можемо допустити до змаління нашої організації, а противно зорганізувавшись в рядах США, демонструвати перед світом кривду нашого народу, яку наносить ворог нашій Батьківщині.

Другою доповідницею виступила п-ні Катерина Хомяк, що говорила про Окружну Раду в Дітройті. Вона зачала від заснування першого Відділу на терені Дітройту, себто 5-го Відділу, що постав завдяки бл. п. Олені Кисілевській, яка тоді гостювала в Дітройті. Головою того Відділу була п-на Маруся Бек.

Згодом наше жіноцтво в Дітройті щораз більше ставало свідоме потреби жити зорганізованим життям. Число членок все збільшувалось і так творилися нові Відділи. Постала потреба утворити таке тіло, яке координувало б працю всіх Відділів. Таким чином постала Філія, якої першою головою була знана в цілій Америці серед нашого громадянства дядька — Юлія Шустакевич. Крім внутрішньої праці між Відділами, навязано контакт з чужинцями влаштувано покази народної моші, виставки нашого мистецтва, уряджувано концерти й академії. Ішла співпраця з Червоним Хрестом, Інтернаціональним Інститутом та іншими організаціями.

Дальше п-ні Хомяк згадала важливі події з життя українського жіноцтва в рідному краю, а це: Конгрес Союзу Українок у Станіславі в 1934 році. Хоча не вислано делегаток із Дітройту, то однак жінки з Дітройту слідували пильно за його перебігом та раділи його успіхами. Друга подія, що сталась в 1938 році, це було розв'язання Союзу Українок польською владою. Це побудило наших жінок не лиш до пожвавлення праці, але й до реакції. Вислано багато протестів до різних жіночих організацій проти сваволі польського уряду.

Третьою доповідницею була п-ні Анастасія Вокер, що говорила про „Ролю Союзу Українок у громадському житті“. Вона дещо кри-

тично поставилась до нашої праці. Признала, що успіхи в праці були великі, пророблено багато, але забули наші бабусі і мамуні, як перші піонерки організованого життя, — влити чи радше заціпити ту любов до наших організацій молодим поколінням. Доповідниця каже, що нам треба звернути увагу на молодь і притягнути її до праці, щоб було кому далі вести зачаті діла. Організація потребує корму, а цим кормом для організації є молоді сили. Ми не можемо обмежуватись до родинного гетта. Нам треба вийти у світ, увійти до нашої організації США, де спільними силами можемо багато зробити. Кожна з нас має якийсь талант, всі можемо себе там виявити. Сила жінки в громаді. Нашою ціллю є повести так працю, щоб ми могли вийти з нашого поневолення і зрівнатися з іншими народами. Це все залежить від нас самих. Ми повинні придбати якнайбільше нових членок, щоб заповнити всі прогалини по втрачених силах.

По закінченні рефератів, на заклик передсідниці зборів, вписалися нові членки до 63-го Відділу, а це: пп. Анна Майструк, Катря Кривуцька, Галина Начрупяк, Дувєрка.

Між новими членками були дві молоденькі кандидатки на членок, які прийшли зі своїми мамами: Рома Крохмалюк і Уляна Климишин, яких треба ставити за примір іншим.

Даліше висвітлено фільм п. з.: „Скарби України“, в якому бачили ми чудові зразки нашої народної ноші.

Вечір закінчився „чаєм“, що відбувся в свobodному, товариському настрою. Думаємо, що такий змістовний і з такою гарною метою вечір не пройде без відгомну, а напевно досягне своєї цілі. Поможіть ми усі у тому!

Мирослава Зубаль

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Річні збори 11 Відділу

Дня 19. травня зійшлися членки Відділу у церковній залі. Збори відкрила молитвою голова п-ні Л. Сердюк. До президії зборів вибрано п-ню Ірину Бованко на го-

лову, а п-ню Ірину Скрипчук як секретарку. Покликано до слова делегатку Централі п-ню Л. Бурачинську.

Із її промови присутні почули про осяги Централі в мин. році. Центральними подіями стали — створення Фонду Пятсот у відповідь на лист від жінок-в'язнів та участь представниць США на нарадах Комісії Прав Жінки. Це все завершить участь США в конгресі Міжнар. Жін. Ради у Монреалі, куди п-ні О. Лотоцька їде у складі американської делегації. Тоді бесідниця звернула увагу на прикмети Відділу, що його діяльність незабаром розгорнеться у звітах.

Протокол із попередніх річних зборів прочитала п-ні Софія Васильків, а потім покликано управу до звіту. Звіт голови дав повний образ праці Відділу. Поруч імпрез (Свято кн. Ольги, печення бараболі у Черчу, Андріївський вечір, Маланчин вечір та Свято Жінки-Героїні) Відділ продовжує патронат над садком у Німеччині. Суспільна опіка Відділу звернула увагу на актуальні потреби громади. Відділ виставив 3 ашуранси для ЗУАДКомітету, та допоміг свіжо переселеній родині. Брав участь в Окр. Зїзді та Зїзді Голов, що його скликала Комісія Фонду Пятсот. У висліді Відділ вислав пакунок вбогій родині. Секретарка п-ні Н. Самокішин звітувала про кореспонденцію Відділу та звітну книжку, яку вона заложила. Це книжка, що вміщує світліни, програмки та вирізки з преси. П-ні Самокішин являється також відпоручницею Відділу до місцевої клітини УЖКА. Зчерги звітувала касієрка п-ні Романа Мицик. Приходи Відділу вносили 857.75 дол. а розходи 981.59 дол. Орг. Референтка п-ні С. Васильків подала до відома, що число членок виносить 35. Реф. сусп. опіки п-ні І. Скрипчук подала подрібний виказ жертв. На кінці промовила голова контр. комісії п-ні Галина Костюк.

Переглянувши діло- і книговодство вона знайшла його в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, яку присутні одногослоно ухвалили.

Слідував вибір нової управи. До неї увійшли: п-ні Людмила Сердюк, голова, п-ні Ірина Бованко, містогорова, п-ні Ніна Самокі-

шин, секретарка, п-ні Романа Мицик, касієрка, п-ні Євгенія Оніщук, суспільна опіка, п-ні Ольга Гоевич, культ-освітня референтка. До контр. комісії увійшли: пп. Галина Костюк, Софія Васильків і Ірина Скрипчук.

При внесках і запитах дискутовано ще над можливостями праці нової управи. Рішено влаштувати частіше сходини членок, сполучені з товариським „чайком“.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Шевченківські роковини

Дня 5. травня ц. р. зійшлися батьки, матері й гості в залі парохіальної школи св. Константина, щоб спільно з дітворою вшанувати пам'ять великого генія України.

Спільними силами членок 16-го Відділу США вдалося це свято успішно провести. Велику заслугу того успіху треба завдячити нашій імпрезовій референтці п-ні Олі Луцик за підготування того свята, як рівнож проф. Романові Ставничому за зорганізування дитячої оркестри. Свято це, як і щороку, було переведене виключно дитячими силами.

Вступним словом відкрила академію п-ні К. Гуцал. Потім слідував реферат п-ні Тані Гринишин, який публіка вислухала з великим захопленням та винагородила його рясними оплесками. Опісля виступив хор шкільної молоді, що виконав слідувачі пісні: „Поклін Тобі, Тарасе“, „Як умру, то поховайте“. Слідуючою точкою була спільна рецитация тих же дітей „Учітєся, брати мої“. Щоб дати змогу всім дітям прийняти участь в академії, то після спільної рецитачії кожна дитина виступила з віршом у честь Тараса Шевченка.

По перерві дитяча оркестра під проводом проф. Романа Ставничого відіграла вязанку пісень: „Думи мої“, „Садок вишневий“, „Реве та стогне“.

На закінчення діти відіграли сценку, дво-актівку укладу п-ні Олі Луцик „З юних днів Тараса“, яка вдалася надзвичайно гарно. За це нагороджено малих артистів гучними оплесками.

Накінєць п-ні К. Гуцал зложила подяку всім тим, що чимнебудь причинились до влаштування цього свята.

Л. К.

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Свято Жінки-Героїні

Дня 31. березня зійшлася українська громада, щоб віддати шану українській жінці-героїні. Свято відкрила п-ні Ірина Хрептовська. У своєму вступному слові наświetлила героїчні жіночі постаті нашої історії та закликала приєднаних однохвилинною мовчанкою вшанувати їх пам'ять. Зчерги місцевий хор під орудою п. Боднара відспівав „Ви жертвою в бою“. Слідувала доповідь п-ні І. Хрептовської. У ній доповідниця змалювала розвій національної духовності української жінки, починаючи від часів козаччини аж до сьогодні. Довше задержалась на постатях жінок-борців, що брали участь у визвольних змаганнях та поклали своє життя на жертвнику Батьківщини. У подіях II. світової війни порив жінок підняв за собою маси. Хоч їх багато згинувло з рук наїздника, проте тисячі інших влилися в УПА і скріпили її своєю відданістю. Вже в сучасну пору, на засланні у таборі Кінгір пішли на певну смерть 500 жінок в обороні друзів, памятаючи, що „блажен той, хто душу свою положить за друзі своя“. Добре виголошений реферат зробив на всіх глибоке й помітне враження.

Слідували деклямації у виконанні пластунки Христини Бішко та учениці Лідії Фимар. Хорові точки стояли на високому рівні, за що належить признання диригентів й хористам, що вложили в підготовку багато труду.

Останньою точкою була інсценізація, яку підготував на свято п. Я. Юрчук, відомий уже місцевій громаді із попередніх імпрез. Тло сцени (картина роботи п. В. Мижитюка) представляла трагічну дію, де 500 жінок, узявшись за руки, творять живу барикаду перед залізними потворами. На сцені уставлено символічну могилу, а на ній хрест із написом 500. Від хреста до Тризуба, що пишався на задній стіні сцени, стелився чорний серпанок, немов жалібна вістка в Україну про смерть її найкращих дочок. Біля могили стояла чорно зодягнена жінка з дітьми, що держали великий вінок, прикрашений синьо-жовтими й чорними лентами. По обох боках сцени, поза куртиною, стояли рядом хористи, що наслідували подув

вітру понад могилою. Жінка в чорному (п-ні Софія Бішко) розказувала дітям про жінок-героїнь нашої історії, що змагались із ворогом та гордо поклали своє життя. Коли дійшла до 500 із Кінгіру, з'явилась постать однієї з них (п-ні Стефа Бабяк), яка змалювала перебіг трагічної події. Сценічна картина закінчилась молитвою, яку п-ні Свідерська проголосила з надзвичайним чуттям та зворушенням. Ціла картина викликала потрясальне враження на всіх приєднаних.

Свято пройшло з великим успіхом і залишиться глибоко в пам'яті нашої громади. Треба зазначити, що Відділ СУА, якого головою є п-ні С. Боднар, чисельно малий, але жертвенний, вже кілька літ удержує своїми фондами дитячий садок у Регенсбурзі, а згаданим святом засвідчив про свій патріотизм і пошану для українських жінок-борців. Було б побажанням, щоб загал українського жіноцтва в Амстердамі включився активно в працю нашого Відділу.

Ярослава Дереш, скарбник
Ольга Олійник, бібліотечарка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Уродини заслуженої уряднички

Дня 30. березня членки 26 Відділу влаштували милу несподіванку для заслуженої голови комітету підприємств п-ні Юлії Кульчицької. Гостину підготувала у своєму домі п-ні Меланія Годованець із співучастю пп. М. Явної, М. Гавич, Н. Галаберди.

Коло 7-ої години зійшлись найближчі їй членки 26 Відділу СУА і Сестрицтва Неп. Зачаття, де вона є теж довголітньою членкою. Незабаром надійшла ювілятка в товаристві пп. Явної і Байло. Привітавши її всі засіли до гарно застелених столів, де господині подали багату вечерю.

По вечері забрала слово господиня програми п-ні Явна і розказала про громадський шлях ювілятки. П-ні Юлія Кульчицька походить із с. Чайковиці й прибула до Америки в 1912 р. молодою дівчиною. Туга за рідним краєм спонукала її шукати рідного гурту й вона стала членкою Сестрицтва, а коли заснувала 26 Відділ СУА, то й туди вступила в члени. Від того

часу працює невтомно. Займала різні уряди, а від ряду літ веде комітет підприємств, що вимагає стільки сил і праці. Цю її працю підкреслила теж чергова бесідниця, п-ні Бережанська, голова Відділу. Завдяки ювілятці всі імпрези 26 Відділу приносили гарний дохід.

Дальше промовляли пп. М. Васько, М. Шандак, М. Будор, М. Годованець, М. Гавич, дочка п-ні Кульчицької, К. Сосновська, К. Сива, Н. Вороновська, Н. Равська, Л. Бортник, М. Галаберда й нижче підписана. Всі вони висловлювали признання і підкреслювали її жертвенність та роботящість. Вона не тільки організувала працю в кухні, але переводила з успіхом збірки й розпродажі. Всі бажали їй доброго здоров'я, щоб могла й надалі працювати для добра 26 Відділу СУА.

Промовляли також і мужчини, що приїхали по своїх жінок, а саме пп. Д. Васько, І. Явний, І. Кульчицький, В. Будор, Зац, А. Гавич, М. Галаберда, Турецький та висловили признання п-ні Кульчицькій за гарно приготовані обіди 26 Відділу, Сестрицтва чи парохії, що їм так смакували.

Наприкінці відповіла п-ні Юлія Кульчицька коротко, але змістовно. Головною спонуюкою її членства у 26 Відділі й Сестрицтві була схота працювати й допомагати їм у розбудові. Працювати буде й надалі, коли дозволять їй сили. Подякувала за гарну несподіванку — головню тим, що при тому напрацювались.

На закінчення програми відспівано „Многая Літа“, а п-ні Явна закликала членок, щоб зложили хоч скромну жертву на пресовий фонд „Н. Ж.“ Збірка дала 15 дол. Членки розійшлися вдоволені, що хоч у такий скромний спосіб могли виявити свою вдячність п-ні Кульчицькій за її велику працю в користь 26 Відділу СУА.

Катерина Хомяк

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Передвеликодній Базар СУА

Заклик Централі СУА складала пожертви на „Фонд 500“ розбудив дещо приспану чуйність членок 47 Відділу СУА в Рочестер.

На базарі 47 Відділу США у Рочестері:
П-ні Марта Крамарчук, голова Окр. Ради і п-ні Мирослава Приймак,
приймають гостей.

At the bazaar arranged before Easter by Br. 47 of UNWLA in Rochester, N. Y.

Ще в місяці лютому на ширших сходинах Відділу постановлено влаштувати „Передвеликодній Базар“ для тієї цілі. Всі членки однозгідно зобов'язались приготувати дещо на Базар: дрібні вишивки, дитячі одяги, прикрашені вишивкою, кераміку, писанки та домашнє печиво.

Створено Комітет, що мав зайнятись влаштуванням Базару. До нього ввійшли пані: Ірина Руснак, Анна Смеречинська, Софія Єйна, Ірина Костинюк, Людмила Демиденко, Анна Чорнобиль, Олена Гадзінська, Софія Семанюк, Марта Щуровська, Оксана Кушнір, Ірина Остапюк. Усі вони — молоді й енергійні, завжди готові до праці.

Організовано Базар так, щоб можна було попросити чужинців і показати їм, що ми народ не гірший від інших, ну, й придбати дещо на згаданий фонд.

Наша праця увінчалась великим успіхом. Придбали ми й дещо грошей, а запрошені гості довго розглядалися та й розпитували про „Фонд 500“ та його призначення. Багато американських жінок, що займають чільні становища в місцевих організаціях, подивлялися наші вишивки, майстерність у їх

виконанні, писанки, кераміку та різьбу.

П-ні Соня Семанюк притягнула увагу кожного глядача своєю чудово вишитою блюзкою. Навіть одна з американок не пожаліла грошей (хоч ціна була досить висока) і замовила таку саму блюзочку для себе. Інші теж замовляли дитячі вишивані суконки. Представниця НАТО на нашу округу запропонувала нам урядити український кіоск на Базарі, який щорічно відбувається недалеко від Рочестеру, що в ньому беруть участь тільки визначніші організації.

Усі речі скоро розкуплено, а вже домашнє печиво, що його подарували членки для Базару, прямо зникало зі столів. Можна було його продати втричі більше. Була теж гаряча кава й дещо солодкого для бажаючих.

До успіху імпрези причинились усі членки Відділу. Одначе, на особливу увагу заслуговують п-ні Ірина Руснак (організація імпрези), пп. Мирослава Приймак і Анна Смеречинська (приготування майстерно зроблених, ручно мальованих, наповнених цукорками, прикрашених писанками й виши-

ваними хусточками Великодніх кошчків) та тп. Ірина Костинюк і Людмила Демиденко (мистецьке урядження й декорація залі).

Усі речі були пляново розкладені на столиках, а особливу увагу звертав наш Великодній стіл із традиційним свяченим: паскою, сиром, маслом, яйцями й іншими „снідами“ Знімка цього стола була поміщена в місцевому щоденнику з відповідними поясненнями та прихильною оцінкою імпрези.

На запит, скільки годин праці посвятили наші членки для Базару — годі відповісти. Якби хтонебудь хотів почислити чи це добра фінансова калькуляція, то може б і знеохотився, одначе ми мали на увазі дещо більше ніж гроші. Для нас було важне — щоб ніодна членка не стояла осторонь, а складала жертву чи то у формі дару, чи праці, доказуючи свою солідарність і свідомість.

Крім речей, подарованих нашими членками, наш Відділ спровадив із Централі керамічні вироби, писанки й ляльки. П-ні Остапюк доставила нам ще й різьблені речі. Все це було взяте „в коміс“.

Але, ми мали навіть речі, подаровані не-членками, молодими американками українського походження, а то й чужинками, які зрозуміли, що наша ціль варта їхньої жертви.

Увесь чистий дохід у сумі 293.46 дол. переслано до „Фонду 500“ у Філадельфії.

Багато праці, багато старань, але ще більше успіху.

Анна Капітан

Праця для „Фонду Пятсот“

Тридцять шість членок Відділу зложило свою „жертву праці“ на Фонд Пятсот, виконуючи дрібні й більшші вишивки на Базар.

І так: підвечіркові комплети пожертвувала п-ні Анастасія Смеречинська і п-ні А. Чорнобиль, дитячі суконочки пп. Олена Харамбура, Лідія Гавриляк, Софія Годованець, Марія Залітач, ляльки тп. Люба й Христя Жовч, хлопячу сорочку п-і Мирослава Приймак, рушники на образ тп. Чернописька і Харамбура, вінки тп. М. Приймак і І. Костинюк, подушки тп. Анна Смеречинська, Софія Семанюк, Ольга Павлишин і Матусяк, керамічні вироби тп. Клявдія Квасниця й Ірина Твердохліб, сервети тп. Матков-

ська Руснак Ірина, Стасів, Єйна Софія, Малинівська, Ольшанська, Мартинович, Наняк Надія, Остапюк Ірина, Шутер Тетяна, Бабюк Наталія, Гуран Марія, подушечки на голки пп. Анастасія Смеречинська, М. Приймак, І. Руснак, краватки пп. М. Приймак, Л. Демиденко, Гадзінська, закладки до книжки пп. С. Єйна, Бучинська Анна Смеречинська, М. Крамарчук, комплет на щітки п. І. Костинюк, торбинку п. М. Крамарчук, поясок п-ні Демиденко. Замітне те, що „жертву праці“ зложили також і не-членки, як тп. Чамарник (вишивка на сорочку), п-ні Бандура (кілька вишивок), п-ні Крисяк (2 серветки), п-ні Боберська (рушник), п-ні Марушак (серветка). Навіть пластунки бажали причинитись до висліду Базару своїми пожертвами. І так Зеня Дідошак пожертвувала ляльку, Іка Кознарська серветку, а Леся Кольцо Великодній кошочок.

Цією збіркою працею в користь Фонду Пятсот жіноцтво Рочестеру виявило свою промадську готовість.

Великодні кошочки зложено також із пожертв членок, що причинились вишиваними хустинками й писанками. Хустинки пожертвували тп. Приймак, Мартинович, Шутер, Стасів (2), Харамбура, Єйна (2), Чорнобиль і Тарнавська. Писанки пожертвували тп. Мартинович, Осецька, Овад, Пічак (2), Клодзінська (2), Гривнак (2), Тицька (3), Кознарська (4). Разом зложено 10 хустинок і 16 писанок.

ЮТИКА, Н. Й.

Свято Матері

В неділю 12. травня 57 Відділ СУА разом із місцевим Відділом юного СУМА влаштували Свято Матері. Святочну доповідь про значення матері в житті дитини й про історичну роль жінки-матері в житті українського народу виголосила учениця української парохіальної школи Зірка Кушнір. Після доповіді слідувала одноактівка про День Матері, що її вдатно виконали наші діти. В далішій програмі свята (деклямація, фортепіянове сольо) малі виконавці доклали всіх зусиль, щоб гідно звеличати день своєї матусі.

Із Свята Жінки-Героїні в Балтиморі: Співає п-на Оленка Луцишин, при фортепіяні п-ні Оксана Петришин. Декорації роботи п-ни Данусі Барис.

Br. 57 of UNWLA paid homage last March to Ukrainian heroines.

Дітвора, зорганізована в юному СУМА вивела бездоганно вправи до пісень. Але найбільше радості й захоплення викликали українські народні танки, виконані бравурно і з легкістю, притаманною нашим танкам. Треба радіти, що імпреза, хоч скромна, пройшла з успіхом і подарувала матерям багато радості, а самим виконавцям вдоволення, що своїм трудом вони внесли промінчик світла в турботні будні своїх матерів.

Підготовку свята перевели п-ні Марія Когутяк, голова 57 Відділу СУА і п. Ю. Дзядик від СУМА й за це належить їм від матерів нашої громади щире „Спасибі“.

Присутня

БАЛТИМОР, МД.

Свято Жінки-Героїні

За ініціативою 59 Відділу СУА і при співпраці станиці місцевого дівочого Пласту та хору 14 Відділу ООЧСУ відбулося Свято Жінки-Героїні дня 7. квітня ц. р. в парохіяльній залі.

Після Служби Божої місцевий парох Всч. о. Петро Мельничук відправив Панахиду за спокій душ Героїнь. В українській православній церкві Панахиду відправив Всч. о. А. Ілінський.

Свято відкрила культ.-освітня референтка п. А. Стельмах і попро-

хала присутніх ушанувати пам'ять Жінок-Героїнь однохвилинною мовчанкою. Гурток пластунок започаткував свято пісню „Ви жертвою в бою“. Реферат виголосила містоголова Відділу п-ні В. Луців. Далі слідували дуже гарний сольоспів п-ни Олени Луцишин, звурушлива деклямація пластунки п-ни Ірини Хархаліс, п-і М. Стецьків і п-ни Данусі Барис. Хор 14 Відділу ООЧСУ відспівав три пісні. Академію закінчено пісню „Не пора“.

Управа 59 Відділу СУА почувается до милого обов'язку зложити подяку Станиці Пласту, хористам 14 Відділу ООЧСУ в Балтиморі й невтомному їх диригентові за співпрацю в улаштуванні академії, п-ні Данусі Борис за чудово виконані декорації, а також усьому громадянству, що своєю численною участю дало доказ великої й глибокої пошани для Тих, що віддали життя за Батьківщину. Дохід зі свята призначено на Фонд 500.

Членка

ЕГИПЕТСЬКІ ЖІНКИ У ВІЙСЬКОВІЙ СЛУЖБІ

Гарячка подій довкруги Суезу викликала думку створити жіночі відділи в єгипетській армії. До тепер удалось створити кілька відділів, хоча загальна опінія є проти таких новотворів.

Її Нью Йорк

У цілому домі знову стало тихо. Взяла стерно в свої руки, щоби перекотити його через два кінцеві дні тижня. Наводила порядки, приготувляла їжу, подавала лік, встигла навіть спостерігати якусь історію в телевизорі. Ева лежала на веранді і заговорювала про тата й маму, про свою науку у них „на станції“ Нарешті похопилась. Вона, Христя, пішла б кудись розважитися, а так сидить тут через неї і нудьгує...

Але ні, Христя не нудьгувала. Їй подобалась така роля медсестри. Роздумувала саме, чи не покінчити б їй школу медсестер і працювати в лікарні. Вночі з п'ятниці на суботу вона навіть трохи мріяла. Чому б їй, наприклад, не піти до якоїсь мільйонерки, що потребує товариства? До цього не треба, здається, школи медсестер. Скаже, що любить піклуватися хворими й безсилимими. Така мільйонерка схоче подорожувати, отже з нею вона ще більше побачить світа, очевидно, в інших умовах, як досі. Може ця дама матиме сина? Обовязково! Син закохається в неї, Христю! Неконечно з першого погляду, але таки закохається. Мрія стрибнула широким кроком уперед і Христя вже бачила себе у шлюбному серпанку. Вибилася з сну і сміялася на голос. Мільйонер може бути поганим, як побомблене місто, може мати вдачу торпедоносця, бути одруженим і взагалі це буде чужа раса, а її Христю не купиш навіть за біліони! Її хлопеш мусить бути „свій“, мати мужеський вигляд, чесний характер, погідну вдачу, добру освіту. Нехай уже мільйонерка буде бездітною, ще вийшов би з цього який клопіт! Смішна вона, смішна!

В суботу несподівано Ева заговорила. Обережно, кружляючи навколо справи, закинула:

„Знаєш, Христю, я очевидно, дуже радо, але було б ліпше, якби твоя приятелька не прийняла серіозно твого запрошення зайти сюди...“

Так і відчувалось, що Ева втомилась мовою, що в неї до болю напружені нерви і такою самою напругою чомусь відразу відізвалися Христині. Значить увесь час Ева душила в собі це почуття, лякалася здійснення такої можливості, аж нарешті воно прорвалось.

„Я розумію“ — сказала тільки.

Їй було соромно. Була зла на себе і на Нінку. Шукала слів оправдання, хоч не знала чому саме мусить те робити.

„Безумовно кожна людина перед Богом рівна — говорила Ева вже більше впевнено, немов Христинине збентеження додало їй відваги, — Але, як ти сама знаєш, людина не повинна виходити поза межі своєї раси. Багато тварин у джунглі, але такі тигр знає, що він тигр, а леопард, що він леопард“.

„Мене, очевидно, ця пані нічого не обходить, це її справа, але у мене доня, мене знає багато людей...“

Вона говорила ще більше. Вона поверталася до

цієї теми ще ввечері і в наступний день. Здавалося, що існує ще щось недоговорене і тільки після цього, як вона вискаже це, повернеться їй здоров'я.

Неясне, неоправдане почуття провини, мучило Христю до болю. Здавалося, ніби вона сама щось тут провинила і тепер не знає, як направити це. Подавала лік, накривала і збирала з столу і слухала Евиних слів. Що інше залишилося людині, яку ласкаво прийняли до свого дому, від якої не беруть грошей ні за їжу, ні за кімнату, яку навіть трохи вдягнули і думають допомогти їй батькам, коли вони вже нарешті прийдуть. Мовчала і слухала. Але несподівано мала цього досить і відчувала, що ще трохи і почне палко, всупереч власним поглядам, боронити Нінку.

„Я боялася, що нас побачить хтось з моїх знайомих, чи сусідів — говорила Ева. І — і подумати, що вони можуть прийти сюди! Уявляю, що сусіди тільки не говорили б! Взагалі важко зрозуміти, як можна зробити такий божевільний вчинок! Хто цей пан? Мільйонер? Це хіба тільки скиталка таке потрапить!“

Христю кинуло в гарячку. Але це не був сором. Це обурення гарячою хвилиною розійшлося по цілому тілі, замрячило думки. Перед нею склянка з водою, в яку мала всипати порошок. Рвучко мішала ложкою воду, не подумавши навіть, чи є там порошок, чи нема. Не знала навіть, що робить. Відложила ложочку і подала Еві склянку. Сіла напроти неї, витягнувши шию. Ніздря в неї дрижали. У тому слові „скиталка“ вона відчула погорду і легковаження. Таким тоном можна говорити про людину, позбавлену чести і гідності. Вона вхопила те слово, забуваючи про Нінку. Воно відразу прилипло до неї, до її мами і тата, до всіх тих людей, що до них воно могло відноситися.

Її Рідний Край існував у її серці, хоч могло тоді здаватися, що в нових обставинах забула про нього. Любила цю землю далеку, майже незнану і тих людей, що до неї належали. Тих, що залишилися там і тих, що вийшли з неї, не погоджуючись із накиненою чужою неволею. Всіх однаково любила. Несли важкий хрест забутої, незнані у світі, нації. Якщо на короткий час відвернулася від нього, то тепер знову зедналася з ними. Поніс її гнів. Доля Нінки була її долею, вчинок Нінки її вчинком. Це Евине слово відносилось не до одної людини, а до всіх, до цілого народу і мусіла стати в його обороні.

„Пані Ево...“

Підвелася, щоб оволодіти собою. Знала, що її голос тремтітиме. У голову посунули непотрібні думки, а слів не було. Вона в чужому домі. Що вона знає про людей, що мешкають тут? Що з цього, що колись давно, ця Ева мешкала в їх домі! Що вона, власне, робила на тому відтинку свого життя поміж вулицею Білінського в Станіславові і Рабі Ровд під Фляшінгом? Які були її думки, її почуття і вчинки? Хто що чув про неї? Чи дотримала хоч частинку тієї обіцянки, що її колись була дала молоді перед своїм виїздом до Америки? Може вона, власне, во-

роже настроєна до них усіх, може вона обдаровує своєю симпатією тільки тих, що залишилися, а ненавидить тих, що вийшли? Що це, наприклад, значить „тільки скиталка“?

„Пані Ево .“

„Я поміж ворогами! — стрибнула нова думка — Куди я попала? — питала себе — Втікати! Втікати! Вороги!“

Не появилася ніодна думка, щоб збила це безглуздя. Вхопилася його. І раптом процідила:

„Ви помиляєтесь, пані Ево. Провини, якщо так розглядати вчинок Нінки, бувають не тільки між скитальцями! Значить, ви думаете, ми спроможні на все?“

„Навіщо робити з того загальну справу“, — рушивши бровами, тихо відповіла Ева.

„Мені, просто, цікаво. Якби там не було, я також належала до, так званих, „скитальців“. Ненавиджу цієї назви!“

Почуття втиснулося в кров, забилося в серці і цілком замряло мозок. Тепер не було вже стриму її мові. Евине обличчя було спершу нерухоме, потім на ньому відбулося здивування. Вона повернулася до Христі, відчинила уста, якби хотіла перервати її, але це не вдалося. Можливо — молола Христя швидко — що таке її, пані Еви, відношення до них усіх. Можливо, що вона негідна бути в тому домі, про який пишуть у газетах. Просить вибачення, що так нахабно влізла сюди. Вона прийшла з іншого світу, світу, де люди борються, терплять. Там дрібничка не має значення, там йдеться про великі справи. Можливо, що вона, Христя, теж приносить їй сором перед сусідами. Нінка напевно не буде її турбувати і ніхто з сусідів не буде мати нагоди бачити такого скандалу, як її відвідини! Вона, Христя, ще сьогодні залишить цей гостинний дім. Вдячна за все, але пониження не може стерпіти . . .

Очі Еви були заплющені. Промовила тихим голосом:

„Що ти тільки не наговорила! Навіщо цього?“

Май розум! Май розум! — десь здалеку нагадувались мамині слова, але вони не мали ніякої сили. Побігла до бібліотеки з розіграними нервами, замряченою думкою. Геть відсіла! Вхопила валізку. Швидко вкидала свої речі. Як не зробить цього в цій хвилині, може роздуматись і тоді сама собі не простить того, що не вміла стати в обороні себе, своїх приятелів, цілого народу! Почувалася у цій хвилині героєм, що йде у бій за свої ідеали!

Чекала повороту інженера, або Діни. Зійшла на низ з валізкою в руці, як тільки почула, що заїздить до гаражу. Зупинилась перед дверима. Потім круто повернувшись, пішла ще на веранду.

„Я відходжу — сказала не дивлячись на Еву. — Вдячна за все. Справді вдячна“.

„Ах, Христе — слабим голосом промовила Ева. — Не будь дитиною, П'явко! Чи ти знаєш, що ти робиш? Куди ж ти йдеш?“

„Туди, де нас не соромляться!“

І швидко збігла з веранди.

V.

— Я пішла — каже вона адвокатові і че-

кає на головний акт оскарження. Замість цього, вона чує:

— Ви бажали жити власним життям. — Хто може вас судити за це? Кожна молода людина бажает випробувати власні сили. Тільки — пробачте — ви пішли так самі майже під ніч („він знає, він знає все!“ — завмирає серце). Чи не був Нью Йорк трохи головокружний для вас?

Трохи?! Христя навіть всміхається. Пішла з валізкою в руці в чуже місто-джунглю, бо не могла стерпіти образи. Уява роздмухала її, надала майже всенародного значення і зробила героєм у її власному понятті. Ходила вже стільки з Діною, що ніяк не побоялась загубитись в Нью Йорку. Що місто може мати два обличчя, інше для тих, що все мають і інше для тих, що нічого не мають, цілком не подумала. Не мала нічого, але врятувала свою національну честь.

Йшла самопевно, без страху. Її ціль була виразна. Нінка. Поїде до Кейменів. Вони допоможуть їй влаштуватися. Власне, чому вона не підшукала собі досі кімнати? Але це був даремний жаль, спізнені докори. Якось вона порадить собі. Стільки людей живе на світі, зможе і вона. Буде прибирати, чи продавати, потім розглянеться довкола, дістане стипендію і буде вчитися співати. Або піде до школи медсестер. Голова до гори, вона належить до відважних!

Зайшла до найближчої дрогерії. Влізла в телефонну будку, залишаючи валізку під оскленими дверима. Накрутила Нінчине число. Тр-тр — вчула в слухавці. Получення було, але ніхто не відповідав. Тримала трубку тісно поруч свого вуха. Хтось, хто дзвонив перед нею, залишив по собі запах тютюну. Мабуть був перестуджений, бо неочікувано почала пчихати. Сотня рук тримала вже те слухальце, притискала до вуха, чийсь уста дихали на нього. Відсунула його на віддаль. Стрясла нею відразу. Якийсь мурин хотів мабуть говорити, крутився перед будкою і поглядав на неї, чи вже скінчила. Намагалася вдихувати повітря боком, але таки чула запах тютюну. Повісила слухальце і відразу вкинена нею монета, повернулася назад. Знову вкинула і накрутила число. Відвернулася від мурина, чекала, що таки хтось відізветься. Але по давньому не було відповіді. Перевірила годину. Даремне дзвонить! Вони напевно пішли кудись! Поїде туди, якби їх не було, чекатиме перед порогом. Важне, щоб перед нічю була у них!

Скиталка!

Обурювалася щораз більше. Не було в думках місця на застанову, на докори. Скиталка! Як можна дозволити називати себе так!?! Скільки пониження й погорди замкнене в цьому слові! Неоднораз його чула, але воно ніколи не доходило до глибини почуття, ніколи не боліло. Людину, яку окреслювано тим словом, можна було жаліти, співчувати з нею, вона була вирвана з рідного ґрунту і заслуговувала на опіку. Тепер несподівано це слово набрало іншого значення. Це людина, для якої немає устійнених, пристойних форм, яка рятує себе, йде на все найгірше, мало того, — погорджене другими.

На платформі підземки чекав якийсь юнак. Його погляд змусив її повернути свою увагу до себе самої. Як вона справді виглядає? Страхополох? Ну, звісно, — так, як скиталка! Тільки б висісти там де треба, до їзди підземкою вона не дуже звикла. Діна возила її скрізь автом батьків, свого нареченого. На поверхні орієнтується прекрасно і напевно не заблудить. Але під землею якесь все однакове і їдеться не в тому напрямі, як думалося. Перевірила адресу. Юнак не переставав їй приглядатися. Стиснула в руках ручку валізки і торбочки. Полізли в голову зачуті вістки про крадіжки і напади на дівчат. Хто зна, хто він такий. Треба бути обережною. Всміхнувся підозріло приємно. Насупила брови. Краще відстрашити його своїм виглядом. На гроші певно не рахує, досить побачити її валізку, ще з Європи, як можна знати, що ця людина не встигла ще навіть розпакуватись.

На платформі по одному з'являлися люди. Прийшли з якихсь домів і за кілька годин повернуться до них. Стало їй моторошно. Стояла тепер перед чимсь цілком не знаним, як і тоді, коли причалила до берегів Америки. Тоді завела Нінка, чи і тепер Ні, ні! Ніяких сумнівів! Бог допоможе, Бог допоможе. Як тільки переночує в Нінки, бере зранку яку завгодно працю. Спершу треба тільки ліжка і страви. Потім прийдуть батьки. Все буде добре. Тільки вірити. Тільки вірити! Юнак наближається. Де ж ця залізничка?!

Відчула спрагу, коли вже їхала. Потерпи — наказала собі. Кожен цент у її торбочці набрав раптом величезного значення і його не можна було легко позбутися. Почекай, аж буде де вода. Дивилася на плян їзди залізнички, вивчала напрям. Юнак, що сів недалеко неї, не переставав приглядатися їй. Поглянув трохи по афішах, наліплених над вікнами і знову повертався до неї. Відвернула голову від нього і тоді бачила його відбитку в шибі, Всміхався. В серце вужиком закрутився страх. Я його не боюся, ні трохи, ні — впевнила себе і вірила, що це справді помагає.

Всіла і підземними коридорами побігла до іншої лінії. Намагалася згубитися в товпі, триматися ближче жінок. Збігла ще нижче в глибину душного підземелля. Здавалося, що нема нічого легшого, як всісти знову до підземки і їхати туди, куди бажається. Але переходи були на всі сторони, сходи були вгору і вниз і нарешті Христя цілком загубилася в них. Поклала валізку, наказала собі подумати хвилину холоднокровно. Але товпа людей, стукоти експресу та місцевої залізнички, що перелітали перед очима, після всього, що мала з Евою, робили її неспроможною думати. Все було таке легке і просте, скрізь були написи, але до неї вони не могли промовити. Кожна компанія мала свою лінію, значила її початковими літерами і хто хотів кудись їхати, мусів знати не тільки дільницю і вулицю, але й лінію. Ще годину тому була певна, що знає все, але тепер стояла розгублено серед поспішаючої юрби (невже вони справді всі знають, куди їм їхати?!) і не могла нагадати собі саме тих літер.

Підійшла нарешті до будки касира і просила інформації. Міняв комусь гроші і сказав їй щось,

чого не зрозуміла. Відійшла так само безрадно. Чомусь було соромно признатися до того, що не знає куди їхати. Повернулася до якоїсь жінки, що чекала на залізничку поруч неї і просила вяснити їй, як треба їхати. Стало їй затишніше поруч неї. Але жінка не знала. Не приходило їй у голову поцікавитися, куди їдуть інші підземки. Знала тільки лінію, якою їздила до праці і до церкви. Кудись їдуть — сказала тільки. Раптом Христя знову помітила юнака. Не бачив її. Шукав чогось у кишенях, сходячи вниз. До платформи праворуч з гуком підкотила залізничка. Всіла, не надумуючись, чи добре робить. Мусіла стратити з очей цього юнака. Нищив її нерви. Було так дивно їхати кудись у невідоме, коли довкола чужі люди, а неонове світло з-під стелі надавало усьому якогось іншого відтінку. Напружено споглядала у вікна, коли з темноти їздили у світло зупинок. Але світло, білі кахлі і люди, що чекали там, тільки пересунулися їм перед очима. Очевидно всіла до поспішного. Помічала числа вулиць. Одне було певне: їхала вгору міста. Думала, що їй робити? Не догадувалася, на яких зупинках стане. Спитати не було в кого. Висяде на наступній зупинці і переїде на місцеву — знайшла несподівану розвязку. Поглянула по людях. На їх обличчях не було видно її напруження. Знали куди їдуть і де мають висідати. Скільки кварталів він минає? А може ризкувати і поїхати далі? Остаточо, хто не ризкує, той не може виграти.

Ніби заспокоїлася. Але нерви тремтіли. Якби там не було, але Нінка була одружена і невідомо, як він її привітає. Потягнулася за людьми і чекала на місцеву залізничку. Прогуділо з одної сторони і з другої, промчалися у два боки поспішні. Прибуло грохи людей. Одна зупинка — казала собі — Одна тільки. Терпеливості. З темноти виринули два червоні світла, до платформи підкотили вагони. Білі написи на горі вікна, що вказували напрям їзди, були їй незнані. Люди всіли, двері засунулись. Залишилася на платформі, чекаючи не знати на що. Оглянулася. Недалеко неї була автоматична вага, автомати з оріхами і різними напитками, але мапи напрямків підземки не було. Поглянула по нових обличчях, що висідали з поспішного, сходили сходами. Якось не хотілося промовити ні до одного з них. Що пізніше приїду, то краще — потішила себе. — Будуть тоді вдома. Знову підкотив якийсь потяг з іншими назвами вулиць на шибах. Увійшла. Одна зупинка. Чому я не пішла пішки?

Коли вийшла, натрапила на іншу трудність. Підземка йшла західною стороною, їй треба було на східню. Йшла і йшла ніби у безконечність, у простір, що ніколи не мав скінчитися. Здавалося, що от це вже за рогом, за найближчою поперечкою, але коли доходила туди, показувалось, що до цілі ще далеко. А день помітно підсувався до вечора. Простір немилосерно ковтав час. Час постачав втому. Вдома родила спрагу. Язик прилипав до піднебіння. Стало трохи легше віддихати, як від Гадсону до Східньої ріки повіяло прохолодою. Дивилася по числах. Потрібне число було у якійсь мрячній віддалі. Боліли їй руки і ноги. Нагризли зап'ятки. Перекидала валізку з одної руки в другу. Від вітру тяжіли повіки. Вдома і спрага створювали ненависть до Еви.

ВІСТІ З ФОНДУ „МАТИ Й ДИТИНА“

Черговою станицею, якої працю хочемо представити — це Мюнхен-місто. Звідомлення за шкільний рік 1954/55 ми подали вже в ч. 7, 1956. Слідує тільки доповнення цих даних, що заіснували у шкільному році 1955/56.

Мюнхен-місто

Садок. Заснований делегатурою Обеднання Українських Жінок у 1952 р. виказував на початку шк. року 23 дітей, закінчило його 21. В четвер і п'ятницю навчання відбувалося вранці, а в суботу поплудні. Разом було 12 годин навчання тижнево.

Програма навчання складалась із гутірок, казок, пісень, забав, ручних робіт і вправ. Підбираючи теми вчителька клала натиск на рідний зміст. Весною і літом діти відбували прогульки до парків на дитячі майданчики.

Приміщення садку дуже гарне, устаткування відповідне, як уже писалось у ч. 7, 1956. Комірне за кімнату виносить 80 м. у літі, а 122 м. зимою (кошти опалу).

Діти дістають доживу тричі в тиждень. Це є булочка з маслом, або рогалики, до того молоко або какао. Час до часу є овочі, яблука, помаранчі, а навіть банани.

В імпезах навчальної станиці садок бере участь своїми окремими точками. Вчителькою садку є садівничка О. Цвик.

Найбільші труднощі садку — це доставка дітей. Українські родини розкинені по Мюнхені. Батьки, що працюють, не мають часу возити дітей, а ті що не працюють, не можуть оплатити коштів трамваю. Через те менше дітей відвідує садок і п'ятницю, а більше в суботу.

Школа. Засновано її в тому ж часі, що й садок, заходами тієї ж делегатури. На початку шк. року записалось 54 дітей, а закінчило 40, бо решта виїхало.

Дітей поділено на 4 групи. Навчання відбувалось у суботу по 4 години для кожної групи. Перша група перейшла буквар, друга читанку II кл., третя читанку III кл., газетку „Мій Приятель“ та початки історії й географії України. Четверта група проходила читанку для IV кл., часи козаччини і описову географію.

Навчали вчительки ф. Козак і О. Яримович, а релігії вчили оо. катехити обох віровизнань.

При школі є бібліотека з 246 книжечок, які діти охоче позичали. Окрім того діти відвідали звіринець, на дальші прогульки не стало фондів.

За приміщення для навчання служили канцелярйні кімнати УС-ХС, ЦПУН і Пласту. Згадані установи відступають його безплатно. Під час навчання діти діставали підвечірок.

Навчальна станиця влаштувала численні імпези, як Листопадове свято, св. Миколая, ялинку, коляду, Шевченківське свято разом із іншими станицями, закінчення шкільного року. На Великдень дитячий хор співав у церкві Воскресну Утреню, а на Зелені Свята зложив вінок на символічній могилі.

Трудністю навчальної станиці — це брак відповідного приміщення. Потрібно було б також більше підручників.

Клівленд, Огайо

Опіку над навчальною станицею обняв 33 Відділ щойно від вересня 1956, посилаючи постійно по 30 дол. місячно. До того часу патронував навчальній станиці в Шонгаві, яка у міжчасі зліквідувалась через виїзд дітей. Але вже у згаданому шкільному році 33 Відділ обдарував Мюнхен-місто дарунком 50 дол. на Великдень.

Спосіб праці станиці „Мати й Дитина“ описано в ч. 1, 1957. Референткою суспільної опіки у 33 Відділі є п-ні Степанія Городиська.

УСПІХ СТУДЕНТКИ

Молода студентка Ярослава Сахно виграла першу премію на телевізійному контесті за найкраще написане завдання на тему „Америка — маяк надії“. Їй дали могу виступити на Конгресі Громадянства у Вашингтоні.

В цьогорічному конгресі Національної Асоціації Студентства ЗДА, що відбувся у серпні в Шикаго, взяла участь із рамени управи СУСТА п-на Мирослава Томоруг з Єйл Університету. Делегатка СУСТА працювала в комісії міжнародних справ.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

ЛИСИЧКА І ДЯТЕЛЬ

(Докінчення зі ст. 23)

— Мало тобі це pomoже! Скоро знов розведеться в тебе те, що й було. Ти от краще тримай свою хатку в порядку. Виноси сміття, викидай кістки, піря та рештки їжі. В тебе в хаті смрід, бруд і задуха. То ж мусить розвестись усяка нечистота. Тримай чистоту, як от у борсуків чи хомяків, тоді й пархів у тебе не буде та блохи й інші шкідники докучати не будуть.

Лисичка гнівно глянула на дятеля.

— Знаєш що, дятле, наш лісовий лікарю, злязь із дерева й ходімо до мене. Повчиш мене, як треба робити.

Розумний дятель знав, що лисичка хотіла заманити його до себе, а там йому головку відорвати. Засміявся і почав далі довбати хворе дерево.

Розгнівана лисичка побігла в ліс. **Вуйко Квак**

Із дитячих видань

О. Лятуринська: Бедрик. Вірші для дітей. Вінніпег, 1956. В-во „Нашим Дітям“ ОПДЛ. Мистецьке оформлення авторки. Ст. 46. Ціна 1.50 дол.

У своїй передмові авторка накреслила шлях цієї збірки, що поділила долю нашої мандрівки. Написана у 1942 р., щойно тепер, по різних перешкодах побачила світ.

„Бедрик“ — це назва маленької комашки, що зветься в народі ще „сонечком“ або „Божою коровкою“. Окрім неї виступають у віршах інші тваринки — півень, гуси, білка, вовк і зайчик. Згадано й квіти, явища природи. А поміж те снуються дитячі пригоди й бажання, як клопоти Юрчика, мрії пастишка, дитячі гри.

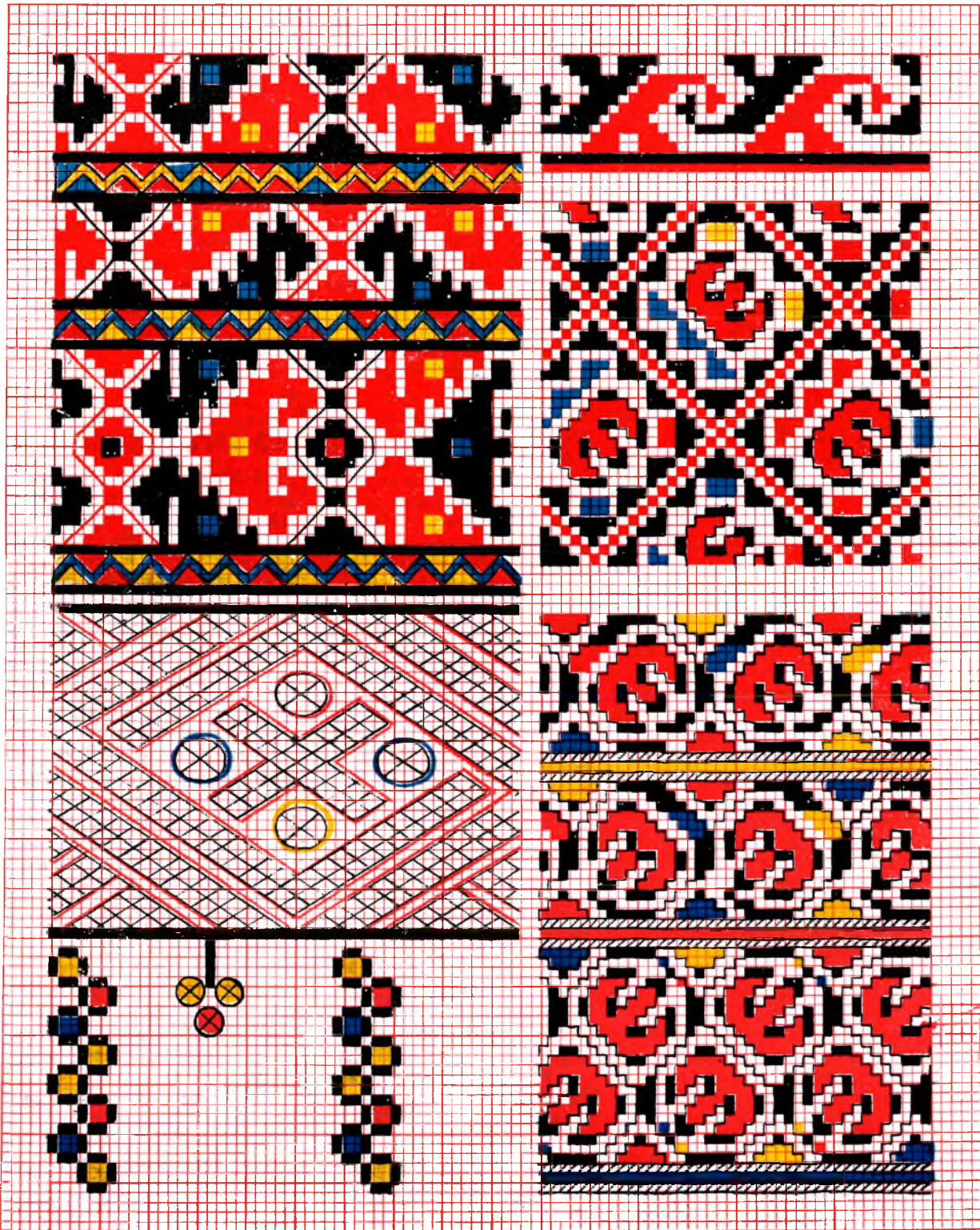
Деякі постаті і зяви віршів пов'язані з народними легендами. Авторка вмістила в них світ свого дитинства, що опирався на вірування. Вірші „Бедрик“, „Світлячок“, „Чорний півник“ і „Нічка-чарівниця“ — це найкращі зразки того роду.

У віршах слідне намагання до простоти й милозвучності, що і так вимагає дитяча увага. „Бай-Дідунь“ здається можна б легко заспівати.

Ілюстрації допомагають зрозуміти зміст. **Л. Б.**

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Ст. ч. 3. — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок над Дністром (Східне Поділля)